głos LUDU
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

DZIŚ W NUMERZE:

Odpowiedź naukowców str. 3
Ewangelickie pamiątki str. 4
Książki konieczne i niekonieczne str. 5
Nasi piłkarze na piątym miejscu str. 8

WTOREK
19 CZERWCA 2007
NR 70
ROCZNIK LXII
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

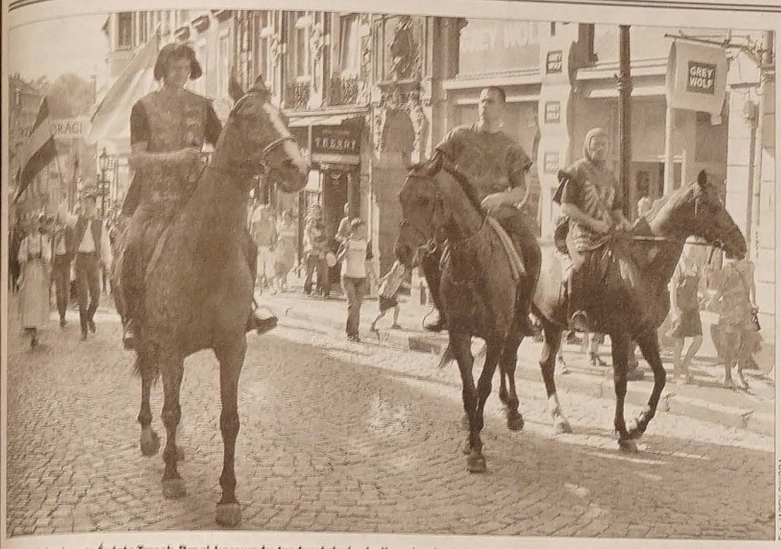

Fot. JACEK SIKORA

Na czele stwierdzającego Święto Trzech Braci korowodu tradycyjnie jechali na koniach bracia Bolko, Leszko i Cieszko.

»ARCE NOEGO« UDAŁO SIĘ ROZŚPIEWAĆ MAŁYCH I DUŻYCH

Święto nadolziańskiego grodu

CZ. CIESZYN/CIESZYN (kor) – Koncerty **Marii Rottrovej** i zespołu „Arka Noego" na rynku czeskocieszyńskim oraz występ zakopiańskiej formacji „Zrywań" na rynku w Cieszynie zakończyły w niedzielę doroczne Święto Trzech Braci. W tym roku mieszkańcy nadolziańskiego grodu bawili się na wspólnej imprezie już po raz siedemnasty.

Świętobraterska niedziela w Cz. Cieszynie to tradycyjnie Chrześcijańskie Popołudnie organizowane przez ośrodek kultury „Strzelnica" wspólnie z działającymi w mieście Kościołami. Dzieci mogły obejrzeć m.in. przedstawienie teatru lalek czy występ chóru „Trallala" (dyr. **Beata Brzóska**) z czeskocieszyńskiej PSP. Największym powodzeniem cieszył się jednak koncert grającej muzykę chrześcijańską z pięknymi i głębokimi tekstami „Arki Noego". Maluchy z Polski oraz ich rodzice i starsi przyjaciele z gitarzystą **Robertem Friedrichem** na czele doskonale bawili zapełniony do ostatniego miejsca i rozpalony słońcem rynek. Takie przeboje, jak „A gugu", „Święty, święty uśmiechnięty" czy „Tato (nie boję się gdy ciemno jest)" śpiewali z małymi śpiewakami wszyscy – mali i duzi – kołysząc się do rytmu. Ci mniejsi tańczyli pod, a nawet na scenie. Nic więc dziwnego, że cieszyniacy nie chcieli wypuścić „Arki" ze sceny i goście z Polski musieli zagrać kilka bisów. Podobnie gorąco przyjęła też nadolziańska publiczność M. Rottrovą.

Trzydniowe Święto Trzech Braci rozpoczęło się tradycyjnie w piątek od spotkania mieszkańców i przedstawicieli władz obu Cieszynów przy roladzie na Moście Przyjaźni. Stamtąd korowód, na czele którego jechali na koniach trzej legendarni założyciele miasta: bracia Bolko, Leszko i Cieszko, wyruszył na rynek w Cieszynie, gdzie można było obejrzeć inscenizację legendy o założeniu miasta w wykonaniu dzieci i młodzieży ze Szkoły Tańca Pas De Bourree.

Ciąg dalszy na str. 3

Jeszcze »Dwie Marysie«

CZ. CIESZYN (sch) – Teatr Lalek „Bajka" wystawi w czwartek 21 bm. ostatnie przedstawienie w 59. sezonie teatralnym. Jego kierowniczka **Pawełka Niedoba**, korzystając z naszych lamów, zaprasza na godz. 17 do teatrzyku przy ul. Strzelniczej w Cz. Cieszynie na „Dwie Marysie" Jadwigi Korczawskiej w reżyserii **Rudolfa Molińskiego**, z muzyką **Andrzeja Macoszka** i scenografią **Haliny Szkopek**. – *W „Dwóch Marysiach" występuje cały nasz zespół. Miejmy nadzieję, że nie po raz ostatni, że mimo ogromnych kłopotów finansowych grać będziemy również w kolejnym, 60., a więc jubileuszowym sezonie* – powiedziała P. Niedoba.

SROP
MINISTERSTVO MÍSTNÍ ROZVOJ
Moravskoslezský kraj
Slezská diakonie

Projekt KONTAKT Karwina

Karwina – Centrum Usług Socjalnych Karwina Diakonii Śląskiej, z siedzibą Karwina Raj, ul. W Alei 435, pragnie zaprezentować swój projekt KONTAKT Karwina. Pozwalamy sobie przedstawić podstawowe informacje dotyczące tego projektu. Na początek uważamy za stosowne poinformować czytelników, iż cały projekt jest w 100% finansowany przez Unię Europejską ze Wspólnego Regionalnego Programu Operacyjnego, przez budżet państwa RC (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego) oraz Województwo Morawsko-Śląskie. Celem projektu KONTAKT Karwina jest zapewnienie naszym klientom służb socjalnych charakteryzowanych jako: program terenowy, poradnictwo socjalne oraz minikursy resocjalizacyjne. Minikursy dzielimy na: minikurs pracy z komputerem, minikurs gotowania, pieczenia i stołowania, następnie minikurs prac estetycznych i dekoracyjnych. Poprzez organizację minikursów resocjalizacyjnych dążymy do tego, aby nasi klienci decydowali się na spędzenie wolnego czasu właśnie u nas i cieszymy się, że możemy im zaproponować np. pracę z komputerem, którego obsługa jest dzisiaj bardzo ważna w życiu codziennym. W ramach minikursu szycia i wychowania estetycznego klienci mogą sobie coś ładnego uszyć lub zrobić. W minikursach staramy się pokazywać podstawy poszczególnych prac i czynności, a dzięki prezentacji oraz otwartej komunikacji pomagamy klientom, by je sobie przyswoili i wykorzystywali w życiu powszednim z korzyścią dla siebie, swych rodzin i dzieci. Jesteśmy tutaj dla wszystkich, którzy są w zagrożeniu socjalnym. Prosimy przyjść i zobaczyć. Serdecznie zapraszamy.

Pracownicy projektu KONTAKT Karwina
Ing. Jana Harazimová i Bc. Vít Goryl, DiS.
www.kontakt.karwina.cz

GL-363

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie zmienne, przelotne opady deszczu. Temperatura maksymalna 25 st., minimalna 10 st. C. Wiatr północno-zachodni 22 km/godzinę.

ŚRODA – Częściowe zachmurzenie, bez opadów. Temperatura maksymalna 26 st., minimalna 15 st. C. Wiatr zachodni 11 km/godzinę.

9 771212 842207 07070

XIII SPOTKANIE PRZEDSIĘBIORCÓW W OGRODZIE KONSULATU GENERALNEGO RP

Biznes łączy narody

OSTRAWA (mro) – **Kierownik Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie Anna Olszewska oraz prezes Czesko-Polskiej Izby Handlowej Jerzy Cienciała gościli blisko 250 osób na XIII Spotkaniu Biznesu. Odbyło się ono w piątek po południu na terenie ogrodu polskiej placówki dyplomatycznej.**

Przybyli na nie właściciele i menedżerowie polskich i czeskich (zaolziańskich) firm, uświetnili przedstawiciele korpusów dyplomatycznych obydwu krajów, posłowie i senatorowie, delegacje władz administracyjnych, izb gospodarczych, służb granicznych i celnych, organizacji zaolziańskich, stowarzyszeń i in.

Konferansjerem spotkania był **Roman Wróbel**, który wspomniał o przebiegającym w weekend cieszyńskim Święcie Trzech Braci oraz wystawie euroregionalnej, podczas których *mosty graniczne na Olzie stają się mocnym segmentem łączenia (...), czyli tworzy się to, do czego zawsze dążyła Czesko-Polska Izba Handlowa (...), by nie wytwarzać barier i granic, by łączyć wykorzystując wielki potencjał czesko-polskiej współpracy. CPIH to platforma współpracy, ustalania wspólnych wizji oraz podejmowania decyzji* – podkreślił prowadzący.

– *Jest to dla mnie wielką przyjemnością i zaszczytem, że jako kierownik konsulatu mogę wspierać to ważne, międzynarodowe, dwustronne, polsko-czeskie spotkanie* – powitała zebranych Anna Olszewska. – *Izba sprzyja, łączy, kontaktuje* – zaakcentowała, mówiąc o zasługach CPIH.

Jerzy Cienciała zwrócił uwagę na zmianę charakteru spotkań z początkowych roboczych po obecne przyjacielskie. Dziękując gospodyni za ciepłe przyjęcie, przystąpił do odczytania listu czeskiego ministra przemysłu i handlu **Martina Římana** dotyczącego nominowania CPIH na *facilitatora* – koordynatora czesko-polskich inicjatyw gospodarczych przy okazji EURO 2012.

Po wystąpieniu **Jana Pastwy**, ambasadora RP, który podziękował zebranym za zaangażowanie, a Izbie za działalność, głos zabrał **Josef Byrtus**, konsul generalny RC w Katowicach. W uznaniu zasług w dziele rozwijania kontaktów czesko-polskich odznaczył on **Joannę Fialowicz**, dyrektor Muzeum w Raciborzu, **Jaromíra Kalousa** z Muzeum Ziemskiego w Opawie oraz przedstawicieli Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej – rektora **Krzysztofa Szaflarskiego** i prodziekana Wydziału Zarządzania **Jacka Pykę**, a także **Bohumila Fialę**, dziekana karwińskiego Wydziału Handlu i Przedsiębiorczości filii UŚ medalami honorowymi Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej. Na ręce Anny Olszewskiej zaś złożył bukiet kwiatów.

Gospodyni w imieniu polskiej placówki oraz własnym podziękowała odchodzącemu ze stanowiska płk. **Pavlowi Glucowi**, dyrektorowi Wojewódzkiego Dowództwa Wojskowego Ostrawa, nie tylko za współpracę z Konsulatem, ale także za wspieranie inicjatyw zaolziańskich, jak Koła Polskich Kombatantów czy pomocy przy organizacji Zjazdów Gwiaździstych. Płk Gluc przekazał A. Olszewskiej medal Wojewódzkiego Dowództwa Wojskowego.

Po uroczystym otwarciu nastąpiła część mniej oficjalna, którą zainaugurował występ **Waldemara Wieczorka** z Teatru Antonína Dvořáka w Ostrawie oraz prezentacje sponsorów imprezy.

Fot. M. RADKOWSKA-OBRUSNIK

W czasie inauguracji XIII Spotkania Biznesu w ogrodzie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie od lewej stoją Josef Byrtus, Anna Olszewska, Jan Pastwa i Jerzy Cienciała.

LICZBY POTWIERDZAJĄ ŚRODKOWOEUROPEJSKI SUKCES »WALMARKU«

Najlepszy w suplementach diety

OLDRZYCHOWICE (mro) – W dziale suplementów diety „Walmark" stał się liderem Europy Środkowej – wynika z danych opublikowanych za 2006 r. przez International Medical Statistics Health, agencji monitorującej sprzedaż w aptekach w blisko 100 państwach świata, oraz dopełniających jej bazę agencji Cegedim Strategic Data. W państwach Czwórki Wyszehradzkiej „Walmark" więc zdecydowanie wiedzie (ponad czterokrotnie więcej obrotów) przed „Aflofarmem" (Polska), „Pharmą Nord" (Dania), „Green Swanem" (Polska) i „Natur Produktem" (Niemcy). W dziewięciu krajach, gdzie działają filie oldrzychowickiego zakładu, jego sprzedaż dodatkowo wyprzedza także amerykańską firmę „Wyeth".

Przypomnijmy, że gdy w 2001 r. „Walmark" zapowiadał osiągnięcie tego celu w ciągu pięciu lat, swoją działalność prowadził jeszcze w dywizji napojów i rolnictwa, zaś suplementy diety dystrybuował tylko w RC, na Słowacji, w Polsce i Rumunii. – *Po opublikowaniu tego celu wiele osób podejrzewało nas o gigantomanię lub w lepszym przypadku brało nas za utopistów-fantastów. Dynamiczny rozwój spółki w następnych latach, orientacja na produkcję farmaceutyczną i rozwój zagranicznej aktywności handlowej potwierdziły, że i tak ambitny cel jest realnie osiągalny* – powiedział „GL" **Tomáš Macura**, dyrektor generalny spółki.

W tym czasie „Walmark" zwiększył swoją produkcję farmaceutyczną 2,5 raza, założył pięć nowych filii (Węgry, Litwa, Ukraina, Bułgaria, Łotwa), a także rozszerzył eksport do 20 krajów świata, łącznie z Europą Zachodnią i Bliskim oraz Środkowym Wschodem. Udział zagranicznego utargu przekroczył już 60 proc. obrotów.

Pytany o dalszy strategiczny cel spółki T. Macura powiedział: – *W tej chwili zarząd firmy pracuje nad sformułowaniem nowej wizji i strategii rozwoju spółki. Do pracy tej włączymy kolejnych menedżerów grupy „Walmark". Przewiduję, że nasze zamiary będziemy mogli skonkretyzować we wrześniu br.*

Tydzień

11 – 17 VI 2007

■ Międzynarodowy Trybunał do Zbrodni w b. Jugosławii skazał byłego przywódcę Serbów chorwackich, Milana Marticiа, na 35 lat pozbawienia wolności. Martić jest odpowiedzialny za brutalne czystki dokonane w tzw. Serbskiej Republice Krajina w Chorwacji.

■ Na skutek gwałtownych burz zginęło pod zwałami błota w bangladeskim mieście Czytagaon co najmniej 150 osób.

■ Izraelski parlament wybrał 83-letniego Szimona Peresa na nowego prezydenta kraju. Urodzony w Polsce, jako Szymon Perski, Peres od 50 lat aktywnie działa w izraelskiej polityce, m.in. był premierem tego kraju.

■ W wyniku zamachu w Bejrucie na libańskiego antysyryjskiego deputowanego Walida Eida zginął on, jego syn, dwóch ochroniarzy i sześciu przypadkowych przechodniów.

■ Włoski Senat uchwalił ustawę o zwalczaniu pracy niewolniczej, do której są zmuszani we Włoszech nielegalni imigranci. Ustawa wprowadza surowe kary dla pośredników i wszystkich osób, czerpiących zyski z wykorzystywania pracowników.

■ Zdziwieniu i popłoch wśród mieszkańców wschodniej części Berlina wywołały konie, wielbłądy, kozy i lama, które uciekły z pobliskiego zoo. Wszystkie zwierzęta udało się w końcu złapać.

■ Indonezyjska policja aresztowała najbardziej poszukiwanego ekstremistę islamskiego w kraju, Abu Dujana, szefa terrorystycznej organizacji Jemaah Islamiyah, która jest prawdopodobnie podłączona pod al-Kaidę. Wraz z ekstremistą aresztowano sześciu jego najbliższych współpracowników.

■ Trąba powietrzna, która przeszła nad laguną między Wenecją a miastem Mestre, spowodowała obrażenia co najmniej 30 osób. W parku w Mestre odbywał się w tym czasie międzynarodowy festiwal rockowy.

■ Unia Europejska wykluczyła Białoruś z grupy krajów, korzystających w handlu z Unią z uprzywilejowanych taryf celnych – poinformował komisarz ds. handlu, Peter Mandelson. Powodem tej decyzji jest łamanie praw pracowniczych na Białorusi.

■ Ofiary komunistycznej dyktatury dawnej Niemieckiej Republiki Demokratycznej, które z przyczyn politycznych spędziły co najmniej pół roku w więzieniach, otrzymają odszkodowanie w wysokości 250 euro – postanowił niemiecki Bundestag.

■ Po trwających tydzień walkach w Strefie Gazy pomiędzy palestyńskimi ugrupowaniami Hamas i Fatah władzę przejął tam Hamas. W potyczkach zginęło ponad sto osób. Przyczyną konfliktu była decyzja prezydenta Autonomii Palestyńskiej, Mahmuda Abbasa, o rozpuszczeniu gabinetu rządowego. Izrael zamknął swoje granice ze Strefą Gazy, gdzie grozi z tego powodu katastrofa humanitarna.

■ W zachodnich Węgrzech rozbił się autokar wiozący polskich pielgrzymów. Zginęła jedna osoba, a 11 zostało rannych, w tym 3 ciężko. Przyczyną wypadku było prawdopodobnie zasłabnięcie kierowcy.

■ Rozmowa w cztery oczy nie pomogła i wizyta prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w Niemczech nie przyniosła efektów. W sprawie systemu głosowania w Radzie Unii Europejskiej Polska i Niemcy pozostają przy swoich zdaniach – powiedział prezydent Lech Kaczyński po trwającym 4 godziny spotkaniu z kanclerz Niemiec, Angelą Merkel.

■ Centroprawicowa partia prezydenta Francji, Nicolasa Sarkozy'ego, Unia na rzecz Ruchu Ludowego (UMP) uzyskała większość absolutną w wyborach do Zgromadzenia Narodowego, Izby Niższej francuskiego Parlamentu. **(M. B.)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Kapela zespołu „Jedlwina" zachwyciła swoją grą zebranych na placu przed DK Tisia uczestników Dnia Mniejszości Narodowych.

CO MIASTO ROBI DLA MNIEJSZOŚCI?

Polacy byli widoczni

TRZYNIEC (ha) – Wspaniała pogoda, pełjada eksponatów i smakołyki kuchni regionalnej zapełniły plac przed Domem Kultury Trisia. Miasto wraz z komisją ds. mniejszości narodowych zorganizowało w niedzielę Dzień Mniejszości Narodowych.

Trzyniecki Polaków reprezentował na imprezie pezetkanowski chór „Zgoda" pod batutą **Irony Małysz** oraz ZHP „Odrzychowice". W tym roku polskie akcenty były widoczne nie tylko na scenie. W stoiskach pezetkanowców z Gutów, Końskiej i Łyżbic Wsi mogli się poślinić uczestnicy święta. Swoją kulturę pokazali również zamieszkujący Trzyniec Słowacy, Romowie i Grecy.

– *Dzień Mniejszości organizujemy po to, by przedstawiciele mniejszości narodowych mieli okazję pokazać swoje atuty. Ich tradycje wzbogacają koloryt miasta* – podsłuchiła się sprzeszentami burmistrz **Věra Palkovská**. Po ostatnich decyzjach rady miejskiej Trzyniec nie jest postrzegany jako miasto przyjazne chociażby polskiej mniejszości. Na pytanie, czy poza tym świętem miasto wspiera w jakikolwiek sposób inne narodowości, pani burmistrz odpowiedziała: – *Oczywiście, formą grantów wspomagamy finansową działalność szeptuchów. Już mogę zapowiedzieć, że przed koncertem „Serce Europy" odbędzie się spotkanie robocze z przedstawicielami Polski i Słowacji, które będzie miało na tapecie właśnie te tematy.*

Pytanie do:

JÓZEFA TOBOŁY, prezesa MK PZKO Wierzniowice

Czy i w tym roku MK PZKO Wierzniowice wystawi stoisko na Festiwalu PZKO i co będziecie na nim oferować?

W tym roku zdecydowaliśmy się przygotować stoisko w ramach obwodu boguminskiego wraz z Kołami w Łutyni Dolnej i Skrzeszonie. Wierzniowice zabezpieczą sprawy techniczne, a Skrzeszoń i Łutynia Dolna zajmą się gastronomią. Jeżeli chodzi o nasze specjały, to po raz pierwszy zaoferujemy „Krew Andrusa" – specjalność pezetkanowców ze Skrzeszonia oraz ich znany bigos. Będą dolnołużyckie kołacze, lemonady, piwko czy kawka. Chcemy, by nasze stoisko tworzyło takie małe obejście, gdzie można by usiąść, odetchnąć i swobodnie pogadać z przyjaciółmi. **(mro)**

Moim zdaniem

Angielski ważniejszy

W ostatnim numerze „Zwrotu" pojawił się ciekawy wywiad z prezydentem Karwiny, Tomaszem Hanzlem. Ciekawy dlatego, że redaktor Czesława Rudnik pytała ojca miasta o jego poglądy na tematy związane z polską mniejszością, sąsiedztwem z Polską, podwójnym nazewnictwem. Niektóre wypowiedzi prezydenta aż się proszą o komentarz.

Na pierwszy ogień ważny kwestię podwójnego nazewnictwa. Hanzel uważa, że jego wprowadzanie *nie ma sensu tam, gdzie obydwa narody są i polski, bierzą za sobą, z historycznego punktu widzenia, długotrwałe związki rodzinne, przyjacielskie i jakiekolwiek inne*. Tym bardziej, że nasze języki niewiele się różnią, więc nie ma bariery językowej.

Pierwsza część stwierdzenia, moim zdaniem, pozbawiona jest logiki, argument o długotrwałych związkach historycznych powinien przemawiać na rzecz ich podwójnym nazewnictwem, a nie przeciw. Wyraża przecież fakt, że obydwa narody są tu u siebie w domu.

A bariera językowa... Nie mogę oprzeć się wrażeniu, że ten argument jest gadany prezydenta miasta, który z pewnością, jak przystało na polityka lokalnego, miał możliwość zapoznać się z dokumentami dotyczącymi sytuacji praw mniejszości i dobrze wie, że nie o barierę językową tu chodzi.

Ciekawa była też odpowiedź Hanzla na pytanie, czy nie warto prowadzić polskiej wersji stron internetowych Karwiny. Otóż, jego zdaniem, nie, jest *ważne każdy urząd... I powinien preferować język kraju ojczystego, a z pewnością widzenia szerszej komunikacji preferowany będzie szerszy język angielski*. Pomijając już sprawę naszej mniejszości, jak widać najbliższy, wzór na tych sąsiad, się nie liczy.

I wreszcie „perła" całego wywiadu. Zapytany o wiedzę mieszkańców Karwiny na temat historii miasta, prezydent odpowiada, że wszyscy mieszkańcy *Karwiny w dostatecznym stopniu znają historię miasta i jej powiązań z dziejami całego Śląska Cieszyńskiego*.

Co za arcydowcipne stwierdzenie! Biorąc pod uwagę strukturę społeczną mieszkańców Karwiny oraz ilość ludności napływowej, bardzo wątpię, że naprawdę wszyscy mieszkańcy są obeznani z historią miasta. Wiadomo przecież, że niemało jest nawet takich, którzy uważają, że Karwina się nacjonomorawskie, a nie śląskie miasto.

Jak by na to nie patrzeć – jest trochę zgrzytów w wypowiedziach prezydenta! *chłopaczęgłowski*

O współpracy szkół

CZ. CIESZYN (kar) – Dyrektorzy i przedstawiciele szkół podstawowych i średnich z obu Cieszynów spotkali się w ramach Święta Trzech Braci w siedzibie czeskocieszyńskiego Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego (CP), by omówić kwestie współpracy między placówkami oświatowymi z obu brzegów Olzy.

Spotkanie zorganizowała, przy współpracy z Centrum, komisja ds. edukacji i wychowania czeskocieszyńskiego ratusza (jej szefową jest obecnie **Jana Kuchařová**), a jego gośćmi byli m.in. wiceburmistrzowie Cieszyna i Cieszyna, **Stanisław Warzecha** i **Jan Matuszek**, oraz przedstawiciele wydziału edukacji czeskiego Urzędu Miasta ze **Zbigniewem Buderą** na czele.

Uczestnicy spotkania [illegible] przede wszystkim o współpracy między szkołami. **Hynek Bílek**, dyrektor stylnego Kurbacholu przedstawił możliwości współpracy [illegible] środków Unii Europejskiej w okresie programowym 2007–2013. Natomiast dyrektor CP, **Maria Kocianová**, zaznajomiła przedstawicieli [illegible] analizą strategii doskonalenia [illegible] dowego nauczyciela w Euroregionie Śląsk Cieszyński.

Więcej miejsca dla czytelników

KARWINA (mro) – Władze miasta planują przebudowę Biblioteki Regionalnej w Karwinie Mizerowie. Decyzja w tej sprawie zapadła tydzień temu, na wtorkowym posiedzeniu zarządu miasta. – *Plany mamy już gotowe, teraz oczekujemy na wydanie decyzji o lokalizacji, a gdy ten dokument będziemy mieli w ręku, nie już nam nie brakuje w składaniu wniosku o dofinansowanie z funduszy ROP* – powiedziała „Gł." **Halina Molin**, dyrektor biblioteki.

Przebudowa centralnej części biblioteki w Karwinie Mizerowie obejmie dobudowanie trzeciego piętra, gdzie znajdzie się czytelnia wraz z kawiarnią i zadaszonym tarasem. Nie kopiec na tym, do kompleksu dołączy skrzydło szkoły przy ul. U studny, gdzie na parterze zostanie zlokalizowany oddział dziecięcy, na drugim piętrze beletrystyczno-naukowy – dla dorosłych, zaś na trzecim przybędą trzy klasy. – *Planujemy w nich umieszczić kształcenie ustawiczne, naukę języków i wykorzystać je na kursy rekwalifikacyjne dla bezrobotnych czy też matek na urlopie wychowawczym* – dodała H. Molin.

W ramach przebudowy poszerzony zostanie parking o 43 miejsca postojowe (w tym dla niepełnosprawnych). Budynek i jego wszystkie piętra uzyskają bezbarierowy dostęp.

Początek prac budowlanych zaplanowano na pierwsze półrocze przyszłego roku, zakończenie – mniej więcej do dwu lat. Koszt przebudowy szacowany jest na 60 mln Kc.

Nowy dyrektor OK

OSTRAWA (mro) – Zarząd [illegible] – Wydobyciu zdecydował o [illegible] **Klausa-Dietra Berka** na [illegible] OKD. Zastąpi on dotychczasowego dyrektora **Josefa Gaja**. Również K. D. Berk będzie prezesem [illegible] OKD. Dodajmy, że nowy dyrektor uzyskał doktorat w Niemczech na uniwersytecie w Aachen, [illegible] pracował w USA, skąd trafił do [illegible]wy.

Ciekawostki

Salmonella w czekoladzie

Największa na świecie firma produkująca słodycze, Cadbury Schweppes, przyznała się do zarzutu sprzedawania w 2006 r. w Wielkiej Brytanii i Irlandii zakażonej czekolady. Firma Cadbury Schweppes w styczniu ub. roku wykryła w swoich słodyczach śladowa ilości salmonelli, ale dopiero w czerwcu wycofała z rynku brytyjskiego i irlandzkiego ponad milion tabliczek czekolady. „Uznaliśmy błędnie, że nie ma zagrożenia dla zdrowia, a tym samym konieczności zgłaszania sprawy władzom. Przyznajemy, że była to niewłaściwa postawa" – poinformowała firma w komunikacie. Przeciwko firmie wystąpiły władze miasta Birmingham.

Przytyli po 5 kilogramów

Po ok. 5 kg przytyli w czasie jednej kolacji zwycięzcy konkursu „wielkiego żarcia", zorganizowanego już po raz 10. w restauracji w miejscowości Montevaglio koło Bolonii we Włoszech. W tych osobliwych zawodach mogły wziąć udział osoby ważące ponad 100 kg; zgłosiło się ich ponad 30. Kolacja składała się z 10 dań. Zwycięzcy konkursu otrzymali ogromne kosze miejscowych specjałów oraz wina.

Najdłuższy tunel

W Szwajcarii otwarto najdłuższy 35-km tunel lądowy na świecie biegnący od alpejskiej miejscowości Frutigen w kantonie Berno do Raron w kantonie Valais. Wybudowany w ciągu 8 lat kosztem 4,9 mld franków szwajcarskich tunel, skróci czas jazdy pociągów z Włoch do Niemiec z obecnych 3h godzin do niecałych 3. Umożliwi też narciarzom szybszy dojazd do szwajcarskich kurortów – zamiast obecnych 110 minut jazda potrwa teraz 55 minut. Nowy tunel pobił dotychczasowy rekord długości – 36,5 km – należący do tunelu Hakkoda w Japonii.

Dom psiej starości

Pierwszy w Japonii dom spokojnej starości dla 30 psów zostanie otwarty w tym tygodniu w okolicy kurortów w Nasu (miejscowość na płn. od Tokio). Czworonogi będą karmione naturalną żywnością i co więcej – będą miały zapewnione towarzystwo młodszych psów, aby zachować witalność, a nad ich stanem czuwać będzie przez 24 godziny na dobę weterynarz. Miesięczna opłata za pupila w psim domu starców wyniesie ok. 100 tys. jenów (815 dolarów) miesięcznie.

»Walczący« Elton John

Elton John włączył się w walkę z epidemią AIDS na Ukrainie. Charytatywny koncert brytyjskiego piosenkarza w Kijowie zgromadził ok. 300 tys. osób. Wg różnych szacunków na Ukrainie może być nawet 400 tys. nosicieli wirusa HIV. Jest to 1,8 proc. mieszkańców tego kraju w wieku od 15 do 49 lat. Piosenkarz przyjechał Kijowa na zaproszenie fundacji „Tyżień" (tanty Anda) córki byłego prezydenta Ukrainy Leonida Kuczmy Olleny Franczuk i jej męża, [illegible] Wiktora Pinczuka. Koncert poprzedził godzinny marsz [illegible] syny, poświęcony walce z AIDS.

Sparaliżowały lotnisko

Lotnisko Linate koło Mediolanu [illegible] mknięto w niedzielę na kilka godzin by wylądować... dziesiątki zajęcy. W [illegible] akcji pokojowego [illegible] lotniska z tych niepożądanych [illegible] uczestniczyło ok. 200 myśliwych [illegible] mediolańskie lotnisko już wiele razy [illegible] ich pojawianie się na pasach [illegible] towych wielokrotnie zmuszało [illegible] kontrolną do ogłaszania alarmu [illegible] wstrzymywania startów i lądowań. [illegible] roku organizacja się tym bardziej [illegible] wy na to zwierzęta, ale dotychczas [illegible] zamykano z tego powodu lotnisko.

Święto nadolziańskiego grodu

Dokończenie ze str. 1

Jednem już ruszyły trzy dni pełne festynów, koncertów... A główni organizatorzy imprezy – ośrodki kulturalne „Strzelnica" i Dom Narodowy przygotowali dla cieszyniaków sporo atrakcyjnych propozycji. W Cieszynie np. zagrały zespoły „Bracia", „Oddział Zamknięty", „Krywań", „Spotkanie z balladą", kabaret „Pirania"... Po czeskiej stronie przyjechały koncerty **Františka Nedvěda**, **Ewy Farnej**, **Romana Lasoty**, **Petra Rendlego**, zespołów „Peha" czy „Yo-Yo Band". Najmłodszych zaprosili do zabawy **Yveta Blanarovičová** oraz grupy czermierki historycznej. Było też sporo wystaw, konkursów, imprez sportowych. No i stoisk, których właściciele dbali o żołądki świętujących cieszyniaków.

Ale było też jedno nieporozumienie – mówiąc delikatnie. Otóż od kilku już lat czeskocieszyńska Rada Obwodowa PZKO zapraszała w niedzielę wszystkich chętnych na „Śpiewanie na Moście Wolności". Także w tym roku świętobraterskie afisze oraz miejskie strony internetowe, a za nimi także „Głos Ludu", informowały, że także w tym roku można na moście pośpiewać z przyjaciółmi. Niestety, czeskocieszyńskie Koła postanowiły odwołać tę sympatyczną muzyczną imprezę. Nikogo o tym nie informując. Grupkę łaknących śpiewu Zaolziaków, którzy dowiedzieli się o tym fakcie dopiero na miejscu (w tym naszego redaktora), to jednak nie zraziło i sami zaśpiewali kilka pieśni, bez dyrygenta i organizatorów. Może dlatego było tak przyjemnie?

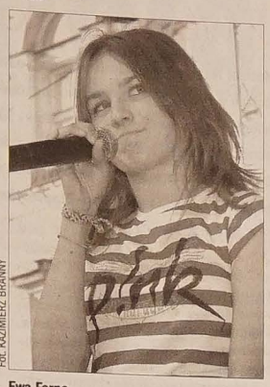
Fot. KAZIMIERZ BRANNY

Ewa Farna

Fot. JACEK SIKORA

Sobota na czeskocieszyńskim rynku.

Fot. KAZIMIERZ BRANNY

Roman Lasota

Fot. JACEK SIKORA

„Arka Noego"

Zdjęcia: JACEK SIKORA

Kto nas, ale przecież śpiewamy na Moście Wolności.

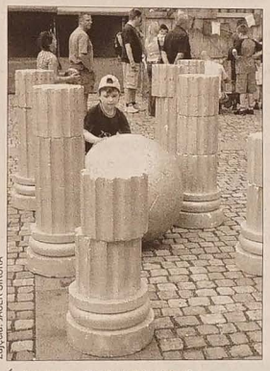

Świetnie bawiły się także dzieci.

Powstanie nowe centrum

TRZANOWICE (dc) – Estakada wznosząca się tuż obok centrum gminy, część drogi szybkiego ruchu R48, ma w br. zostać oddana do użytku. Mieszkańcy Trzanowic będą musieli przyzwyczaić się do intensywnego ruchu nad swymi głowami.

Choć na pozór jest to nieciekawa perspektywa, wójt **Jan Tomiczek** widzi raczej plusy tego rozwiązania. Przede wszystkim zmaleje natężenie ruchu na starej drodze z Czeskiego Cieszyna do Frydku-Mistku. Obniży się poziom zanieczyszczenia powietrza oraz hałasu, ponieważ estakada wyposażona zostanie w ekrany akustyczne.

Gmina postanowiła wykorzystać okoliczności wywołane przez budowę mostu do celów rozwoju i uatrakcyjnienia obecnie nieciekawego, rozbitego na dwie połowy, centrum. W porozumieniu z organizacjami działającymi na jej terenie, komisja ds. rozwoju gminy przygotowała zarys projektu, jak powinno w przyszłości wyglądać nowe centrum. Obecnie jest już gotowa analiza urbanistyczna i trwają przygotowania projektu potrzebnego do uzyskania decyzji dotyczącej warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji.

Najważniejsza część planu to przebudowa niebezpiecznego skrzyżowania, na którym już nieraz zdarzały się tragiczne wypadki. Na jego miejscu powstanie rondo. Przesunięte zostaną przystanki autobusowe, wybudowane będą nowe parkingi koło UG oraz pod estakadą. Dalsza część terenów pod mostem zostanie wykorzystana do celów rekreacyjnych – jako skatepark dla młodzieży. Pomyślano też o szerszym zapleczu sportowym – kortach tenisowych, boisku do siatkówki i do piłki nożnej. Nie zapomniano o kulturze. Sala w budynku UG zostanie poszerzona o scenę, a w planie jest połączenie sali z otwartą przestrzenią na zewnątrz, tak, by mogły się w niej odbywać imprezy plenerowe.

– *Najważniejsza część naszych planów, czyli skrzyżowanie, parkingi i przystanki, powinna być gotowa do dwu lat* – powiedział „GL" J. Tomiczek. – *Następne etapy będą realizowane stopniowo.*

Wójt liczy na to, że projekt przebudowy centrum zostanie dofinansowany z funduszy unijnych.

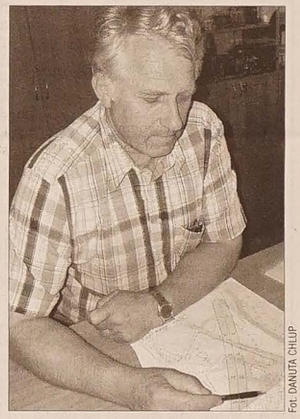
Fot. DANUTA CHLUP

Wójt Jan Tomiczek przedstawia „GL" analizę urbanistyczną nowego centrum.

POWSTAŁO POLSKO-CZESKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

Odpowiedź naukowców

WROCŁAW/REGION (mro) – Zanim powstała organizacja pożytku społecznego – Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe z siedzibą we Wrocławiu, co najmniej przez pół roku toczyły się czesko-polskie rozmowy na szczeblu akademickim o tym, jaki zakres winno ono obejmować, jak realizować swoje cele – na i poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – jakie zasady mamy w nim obowiązywać.

Towarzystwo zostało powołane w celu prowadzenia badań nad historycznymi i współczesnymi problemami Polski i Czech oraz stosunków polsko-czeskich w szerokim kontekście międzynarodowym oraz ich propagowania i zabiegania o jak najszersze ich wykorzystanie w kształtowaniu politycznych, gospodarczych i kulturalnych stosunków bilateralnych – czytamy w celach statutowych organizacji.

Wiele o zamierzeniach Towarzystwa mówi sam skład osobowy zarządu wybranego na przebiegającym w Sali Sesyjnej Rady Miejskiej Wrocławia pierwszym walnym zgromadzeniu 18 maja br. Prezesem został prof. **Jacek Bacz**, były ambasador Polski w Czechosłowacji i Republice Czeskiej (1990–1995), a obecnie dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej UJ, jego zastępcami prof. **Zdeněk Jirásek**, przez dwie kadencje rektor Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, obecnie dziekan wydziału filozoficzno-przyrodniczego, oraz dr **Ryszard Gładkiewicz** z Uniwersytetu Wrocławskiego. Sekretarzem naukowym – prof. **Zenon Jasiński**, dyrektor Instytutu Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Śląskiego, sekretarzem zaś – dr **Roman Baron** z Instytutu Historii Akademii Nauk RC (oddział w Brnie).

– *Powstanie Towarzystwa można postrzegać jako oddolną reakcję środowiska polskich i czeskich naukowców, przede wszystkim przedstawicieli nauk humanistycznych, na decyzję odpowiednich władz RP, w wyniku której w ubiegłym roku przestała istnieć Stała Wspólna Polsko-Czeska Komisja Nauk Humanistycznych przy Ministerstwie Edukacji Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwie Szkolnictwa, Młodzieży i Kultury Fizycznej Republiki Czeskiej. Od chwili powstania w 1993 r. Komisji ta w znaczący sposób wspierała współdziałanie polskich i czeskich historyków zajmujących się dziejami obu narodów w XX wieku, a także stosunkami polsko-czeskimi i polsko-czechosłowackimi w minionym stuleciu. Długoletnim przewodniczącym strony polskiej był prof.* ***Michał Pułaski*** *z Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, natomiast funkcję przewodniczącego strony czeskiej pełnił prof.* ***Eduard Maur*** *z Uniwersytetu Karola w Pradze* – powiedział „GL" Roman Baron, będący także członkiem grupy inicjatywnej powstania Towarzystwa.

Jak dodał, mobilizującym czesko-polskie środowisko naukowe aspektem była również ubiegłoroczna likwidacja działającego na Uniwersytecie Wrocławskim Centrum Badań Bohemistycznych i Śląskoznawczych. Towarzystwo przyjęło, że w jego ramach będą pracować komisje – nauk humanistycznych (prowadzona m.in. przez prof. **Halinę Rusek**, dziekan wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji UŚ w Cieszynie), nauk przyrodniczych oraz technicznych. Zdecydowano także o powołaniu grup roboczych, jak np. ds. historii Kłodzka czy ds. podręczników szkolnych.

Towarzystwo oprócz konferencji, seminariów, wystaw, publikacji tradycyjnych (przewidywana jest edycja rocznika „Kontakt" pod kierunkiem J. Balucha) i multimedialnych – internetowych, przewiduje tworzenie swoich placówek badawczych i dokumentacyjno-informacyjnych. Stawia przed sobą zadanie formułowania opinii, propozycji i postulatów w stosunku do władz państwowych i samorządowych, organizacji międzynarodowych i krajowych oraz opinii publicznej. Planuje wykonywanie ekspertyz tematycznych oraz prowadzenie kursów edukacyjnych, a także językowych. Nie stroni od współpracy z Unią Europejską.

Na liście jego członków inicjatorów znajdują się takie znane na Zaolziu nazwiska, jak doc. PhDr **Mečislav Borák** z Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, Dr h.c. JUDr inż. **Josef Byrtus**, konsul generalny RC w Katowicach, Prof. PhDr **Jiří Damborský**, Doc. PhDr **Blažena Gracová** z Uniwersytetu Ostrawskiego, prof. PhDr **Jan Rychlík** z Instytutu Historii Czech Uniwersytetu Karola, **Rudolf Žáček**, rektor Uniwersytetu Śląskiego w Opawie czy prof. **Zbigniew Greń**, dyrektor Instytutu Slawistyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

– *Z satysfakcją przyjmuję fakt, iż ta inicjatywa spotkała się z przychylną reakcją szerszych kręgów osób – i to nie tylko ze środowisk akademickich – zainteresowanych rozwijaniem bliskiej polsko-czeskiej współpracy naukowej* – pytany o ocenę odpowiedział R. Baron. – *Klimat do takiej współpracy jest w moim przekonaniu dobry. Zatem tym bardziej byłoby błędem nie wykorzystanie szansy obopólnie korzystnego współdziałania przedstawicieli czeskiej i polskiej nauki czy też szeroko rozumianej kultury.*

– *Podkreślam, że w Unii Europejskiej pojawiły się świetne warunki dla wspierania takich inicjatyw, by można było spokojnie, obiektywnie, zweryfikować wiedzę na temat wzajemnych czesko-polskich relacji i w nowej postaci przekazać ją następnym pokoleniom* – oceniła powstanie Towarzystwa Halina Rusek. – *Teraz mamy niebywałą okazję, by wspólnymi siłami zbadać najnowsze procesy i trendy w życiu społecznym RP i RC związane z obecnością naszych państw w UE. O tym, że podjęcie takiej inicjatywy było konieczne, wskazuje fakt dużego zainteresowania czeskiego i polskiego środowiska naukowego stroniącego od politycznych uwarunkowań a koncentrującego się na rzetelnej pracy badawczej i współpracy naukowej.*

Raport Z za Łzy

Problemy rolnictwa w Polsce

Rolnictwo w Polsce nigdy nie było mocną stroną gospodarki. W latach 1960–1970 przynosiło dużo więcej korzyści ludziom mieszkającym na wsi, niż obecnie. Na wsiach istniały Państwowe Gospodarstwa Rolne oraz liczne spółdzielnie rolne, które wielu ludziom dawały zatrudnienie. Rolnicy zawierali z państwem umowy kontraktacji, które zapewniały im możliwość sprzedaży ich upraw. W tej chwili polskie rolnictwo boryka się z wieloma bardzo poważnymi problemami. Problemy polskiej wsi i rolnictwa to przede wszystkim niski poziom dochodów większości polskich rolników, jawne oraz „ukryte" w gospodarstwach rolnych bezrobocie na wsi, ubóstwo polskiej wsi i związany z nim gorszy niż w mieście poziom wykształcenia jej mieszkańców.

Wagę tych problemów łatwiej dostrzec, gdy przypomnimy, że obszary wiejskie to ponad 90 proc. terytorium Polski, a ich mieszkańcy stanowią 38,2 proc. obywateli. Powszechnie znaną i cytowaną liczbą jest 27 proc. Polaków w wieku produkcyjnym związanych z rolnictwem, jednakże osób pracujących w rolnictwie, a więc utrzymujących się z rolnictwa, jest w rzeczywistości mniej – ok. 18 proc. Nic dziwnego, że przy tak dużej liczbie osób szukających źródeł utrzymania w rolnictwie poziom dochodów większości polskich rolników jest niski. Ponad 50 proc. gospodarstw rolnych wytwarza produkty rolne przede wszystkim na własne potrzeby, nie na sprzedaż.

Polska jest krajem nizinnym z klimatem umiarkowanym, a opady atmosferyczne są głównym źródłem zasobów wodnych. Te czynniki decydują o kierunkach produkcji, strukturze i wydajności rolniczej. W kraju przeważają gleby o małej i średniej przydatności rolniczej. Cechą charakterystyczną jest również duża bioróżnorodność. Związane jest to ze specyficznym charakterem polskich gospodarstw rolnych, ich dużym rozproszeniem, różną wielkością i sposobem funkcjonowania. Przeważają gospodarstwa małe obszarowo, o niskiej towarowości i które przeznaczają produkty na samozaopatrzenie.

W Polsce występują trzy formy własności użytków rolnych. Własność prywatna (76 proc. użytków rolnych), spółdzielcza i państwowa. Gospodarka spółdzielcza ma największy udział w regionie poznańskim i opolskim. Gospodarstwa państwowe obejmują przede wszystkim państwowe gospodarstwa rolne przejęte przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa i pozostałe państwowe gospodarstwa rolne. Mają one największy odsetek ziem uprawnych w północnej i wschodniej części kraju. Sektor prywatny zajmuje jednak około 90 proc. ogólnej powierzchni użytków rolnych. Mimo przyrostu liczby i stanu posiadania zasobów ziemi przez gospodarstwa największe nadal dominującą rolę w rolnictwie polskim posiadają gospodarstwa rolne małe i średnie obszarowo (od 1–20 ha użytków rolnych). Stanowią one 62,7 proc. gospodarstw sektora rolnego w Polsce. Strukturę wielkości gospodarstw cechuje w kraju nadmierne ich rozdrobnienie. Najsilniejszym rozdrobnieniem odznacza się Podkarpacie oraz obszary wokół dużych skupisk ludności. Największe gospodarstwa nawiązują rejonem występowania do byłych PGRów – w Polsce północno-wschodniej jest najwięcej gospodarstw o powierzchni 15 ha i powyżej.

W ostatnich latach mimo nadal niewesołej sytuacji polskiego rolnictwa widać pozytywne tendencje. Zróżnicowanie regionalne polskiej wsi spowodowało rozwój agroturystyki, ekoturystyki i turystyki wiejskiej w dziedzinie działalności pozarolniczej, co odgrywa znaczącą rolę w obecnej sytuacji rynku pracy w Polsce. Poza tym wzrasta liczba użytkowników gospodarstw z wykształceniem wyższym, znacznie wzrósł odsetek ludności wiejskiej z wykształceniem policealnym, średnim zawodowym i ogólnokształcącym, a zmniejszył z wykształceniem podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego. Jest to aspekt ściśle związany z dalszym prawidłowym rozwojem polskiej wsi. Podstawą poprawy struktury rolnictwa i warunków życia ludności wiejskiej są również organizacje działające na rzecz wspierania rozwoju na obszarach wiejskich, działające w oparciu o założenia planów rządowych, jak np. Sektorowy Program Operacyjny. Korzystnym zjawiskiem jest również zauważalna tendencja spadkowa rozdrobnienia gospodarstw rolnych.

W liczbach:

- Obszary wiejskie to ponad 90 proc. terytorium Polski, a ich mieszkańcy stanowią 38,2 proc. obywateli.
- Użytki rolne, czyli grunty wykorzystywane rolniczo stanowią w Polsce 60 proc. powierzchni kraju.
- Dramatyczny, ściśle związany z sytuacją w rolnictwie problem, to skala jawnego i ukrytego bezrobocia. 45 proc. wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych to osoby mieszkające na wsi.
- Problem rozdrobnienia gospodarstw rolnych występuje głównie w sektorze gospodarstw indywidualnych, których jest ok. 1850 tys. Aż ok. 55 proc. ogólnej liczby gospodarstw indywidualnych stanowią gospodarstwa małe, do 5 ha.

ELŻBIETA MYSZKA

W KOŚCIELE JEZUSOWYM POWSTAJE MUZEUM

Ewangelickie pamiątki

Kościół Jezusowy w Cieszynie to jedna z największych i najstarszych świątyń ewangelickich w Polsce. W przyszłym roku powstanie tam muzeum protestantyzmu. Ważący 5 kilogramów zamek do kościelnych drzwi z 1714 roku, fotel zrobiony specjalnie dla cesarza Franciszka Józefa, który przemawiał do ludu ze schodów kościoła Jezusowego w Cieszynie, pierwsze zeszyty uczniów dawnej szkoły ewangelickiej, tzw. pajty – to tylko niektóre z licznych unikatowych eksponatów, które można będzie obejrzeć w kościele.

Muzeum mieścić się będzie pod pięknymi sklepieniami drugiego balkonu kościoła. – *Kościół Jezusowy ze swoją trzystuletnią historią ma wiele takich rzeczy, które godne są pokazania* – mówi ks. **Janusz Sikora**, proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie.

Muzeum powstanie dzięki funduszom, które udało się pozyskać miastu z Europejskiego Obszaru Gospodarczego na ochronę i konserwację cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego. Pieniądze na te cele powędrują także do Książnicy Cieszyńskiej, biblioteki Ojców Bonifratrów oraz do Muzeum Śląska Cieszyńskiego. – *Pomysł zrodził się samoistnie* – mówi proboszcz. – *Mamy przecież bardzo dużo przedmiotów używanych dawniej w kościele oraz wiele starych ksiąg, pism i starodruków. Już od dawna chcieliśmy stworzyć coś takiego, co byłoby świadectwem życia ewangelików przez te 300 lat. W 2009 roku będziemy bowiem obchodzić trzystulecie istnienia kościoła.*

Wyjątkowa ekspozycja

W Kościele Jezusowym powstanie archiwum, biblioteka i muzeum. Wykorzystane zostaną do tego puste piętra świątyni. – *Na piętrze, na drugim balkonie, chcemy pokazywać wszystko, co mamy cennego i ciekawego* – opowiada ksiądz proboszcz. – *Wszystko, co dotyczy historii kościoła i historii protestantyzmu na Śląsku Cieszyńskim. Mamy np. takie mieszki, do których się kiedyś zbierało ofiarę w kościele, mamy także stary zamek z drzwi kościoła, który waży 5 kilo (z 1714 roku), mamy dużo nakryć ołtarzowych, pięknie haftowanych i posiadamy również pamiątki, które dotyczą szkół ewangelickich, np. zeszyty uczniów od 1725 roku, gdzie w jednym zeszycie pisało się wszystkie przedmioty, włącznie z językiem polskim, czeskim, niemieckim, łuciną. Eksponatów jest naprawdę dużo i wszystko to chcielibyśmy pokazać.*

W posiadaniu parafii znajduje się też wiele dokumentów, starych ksiąg i biblii, które w oryginale nie bardzo się nadają do tego, żeby je wystawiać, więc na potrzeby ekspozycji będą wykonywane kserokopie i zdjęcia. Posiadane obecnie zbiory zostaną skatalogowane i zdigitalizowane. Związane z powstaniem muzeum prace budowlane (remont, wymiana okien, zainstalowanie klimatyzacji w bibliotece), zostaną zakończone w tym roku, a otwarcie ekspozycji przewiduje się na rok 2008.

Już prawie 300 lat

Kościół został zbudowany w latach 1709–1725, po okresie kontrreformacji na Śląsku Cieszyńskim. – *W czasie kontrreformacji ewangelicy na Śląsku Cieszyńskim zbierali się w lasach* – dodaje ks. Sikora. – *W tej chwili mamy w kościele wystawę zdjęć tych tzw. leśnych świątyń, to było na Równicy, w Wiśle, na Bukowej, w Lesznej – tam spotykali się wierni.*

Po tym okresie, w 1709 roku, cesarz austriacki Józef I zezwolił na wybudowanie na Śląsku 6 kościołów protestanckich, nazwanych „kościołami z łaski". Jednym z nich był kościół w Cieszynie, znajdujący się właściwie poza miastem. Według legendy, z zamku książęcego została wystrzelona kula armatnia i tam, gdzie ta kula spadła, został wybudowany kościół. Prawda jest taka, że ewangelicy wykupili tereny na Wyższej Bramie i tu został wybudowany najpierw drewniany kościółek, a potem/ dookoła niego był zbudowany ten, który stoi do dnia dzisiejszego. Fakt, że kościół był budowany poza miastem, uchronił go przed pożarami, które były w mieście – miasto spłonęło, a kościół został. W nim znajdowali schronienie pogorzelcy, którzy zostali bez dachu nad głową.

Zdjęcie: ELŻBIETA MYSZKA

Na muzeum oraz bibliotekę przeznaczone jest całe piętro Kościoła Jezusowego.

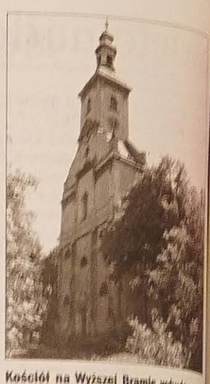

Kościół na Wyższej Bramie wybudowany [illegible] miastem.

– *W maju 2009 r. przypada [illegible] lat istnienia kościoła* – mówi ks. [illegible] boszcz. – *Cały rok, od maja 2008 [illegible] maja 2009 ogłaszamy jako rok jo[illegible] leuszowy kościoła ewangelickiego [illegible] Cieszynie i przez cały ten rok będą [illegible] odbywać odczyty, sympozja, koncerty, [illegible] wystawy – wszystko pod kątem jubi[illegible] uszu. Powstanie muzeum w „[illegible] dniu" tych obchodów będzie więc [illegible] lo także znaczenie symboliczne.*

Ewangelickie pamiątki w mieście

Kościół ewangelicki na Wyższej Bramie od czasu swego powstania [illegible] uległ zniszczeniu ani przebudowie, dzięki czemu świątynia zachow[illegible] swój pierwotny wystrój utrzyma[illegible] w czystym, wyważonym stylu. [illegible] kościele przechowywany jest zab[illegible] kowy księgozbiór znany pod nazw[illegible] Biblioteki Tschammera, od nazwi[illegible] cieszyńskiego adwokata, pierwsz[illegible] darczyńcy biblioteki. Zbiory liczą obecnie ponad 17 tys. tomów znajdują się na najwyższych piętrach kośc[illegible] la i zawierają wiele cennych dz[illegible] druków, a nawet kilka inkunabu[illegible] W sąsiedztwie kościoła znajduje [illegible] dawna szkoła ewangelicka z 175[illegible] ku, tzw. stara pajta. Niestety, budy[illegible] po remoncie i usunięciu otaczając[illegible] go przypór stracił znacznie na urok.

Wychowankowie szkoły odegr[illegible] wielką rolę w rozwoju kultury i [illegible] domości narodowej na Śląsku Cies[illegible] skim. Najwybitniejsi z nich to **Fe[illegible] Stalmach**, **Andrzej Cinciala**, **Ol[illegible] Michejda** i **Jan Śliwka**. Pomiędzy [illegible] ściołem a ul. Stalmacha znajdował [illegible] niegdyś cmentarz, zlikwidowany [illegible] kilka innych cieszyńskich nekr[illegible] w latach sześćdziesiątych czy sie[illegible] dziesiątych i przekształcony w p[illegible] Kilka drzew w sąsiedztwie świ[illegible] niemal dorównuje jej wiekiem i [illegible] cza się do pomników przyrody.

Na terenie Cieszyna znajduje [illegible] kilka innych pamiątek ewangelick[illegible] na przykład na Górze Zam[illegible] – obelisk **Jana Kubisza**, przy ul. [illegible] bokiej (róg Starego Targu), w miej[illegible] gdzie stał dom rodzinny – tablica [illegible] **Jerzego Trzanowskiego**, przy ul. [illegible] Słowackiego – pomnik Pawła Bi[illegible] cha. Godnymi zwiedzenia są cie[illegible] skie cmentarze (ewangelicki przy [illegible] Bielskiej, komunalny przy ul. [illegible] wickiej), gdzie spoczywa kilk[illegible] zasłużonych dla Ziemi Cieszyńs[illegible] postaci.

ELŻBIETA MY[illegible]

Nawiejska »Melodia« wyrusza do włoskiej Val Pusteria

Jutro rozpoczyna się w miejscowości Val Pusteria we Włoszech czterodniowy Międzynarodowy Festiwal Chórów. Uczestniczy w nim blisko setka chórów z licznych państw, wśród nich również nawiejski chór żeński „Melodia". Ponadto przedstawią się chóry z Kolumbii, Korei, Izraela, Grecji, Florydy.

Nawiejskie chórzystki intensywnie przygotowywały się do wyjazdu do Włoch i od nowego roku szlifowały pod kierownictwem dyrygent **Aleksandry Zeman** program, na który składają się pieśni słynnych polskich, czeskich i włoskich kompozytorów. Musiały też dobrze opanować pieśni obowiązkowe kompozytorów W. A. Mozarta, Guseppe Verdiego i Guseppe de Marzi.

– *Przygotowanie do udziału w Międzynarodowym Festiwalu Chórów w Val Pusteria daje nam możliwość dalszego rozwoju, dzięki wyjazdowi przygotowałyśmy nowy repertuar. Bardzo już się cieszymy do Włoch, gdyż mieć będziemy okazję do konfrontacji i wymiany doświadczeń oraz zapoznania się z poziomem chóralistyki w świecie* – stwierdziła przed wyjazdem dyrygent A. Zeman. Festiwal rozpoczyna się w środę przed południem koncertem inauguracyjnym, zaś zakończy go w niedzielę ceremonial „Festa dell Arrivederci". Występy festiwalowe podzielone zostały na trzy części – koncerty, występy pod gołym niebem i dni zapoznawcze.

Najbardziej okazałą będzie „Promenada chórów", gdzie wszyscy uczestnicy przedstawią się na wspólnym koncercie w ulicach San Candido w swoich strojach regionalnych. Chórzystki „Melodii" zaprezentują się we Włoszech w strojach śląskich.

(ar)

Fot. archiwum zespołu

Wąski patriotyzm narodowy jest źródłem nienawiści do obcych.
Szewach Weiss

Nr 284
Lemioła
DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ◆ Materiały prosimy przesyłać pod adresem „GL" lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ◆ *Numer zamknięto 15. 6. 2007*

Książki konieczne i niekonieczne

O sztuce pisania opowiada Anna Janko, poetka, która właśnie opublikowała swą pierwszą powieść pt. *Dziewczyna z zapałkami*

Czy literatura ma płeć?

Literatura przede wszystkim ma jaźń. Jedyną płcią literatury może być literatura. Ale literaturę piszą kobiety i mężczyźni. I w związku ze swoją konwencją społeczną nadają taki czy inny kształt temu, co tworzą. Literatura ma być dobra i dopiero za tym idzie wszystko inne.

Pojęcie „literatura kobieca" po części mnie jednak dotyczy, chociaż mam wątpliwości, że nie w tym zakresie, w którym kojarzymy ją z „babskością", czyli paplaniną, sentymentalizmem, zajęciem do problemów domu, dzieci, miłostek itd. Oczywiście to kobieta napisała moją książkę i w tym sensie jest to książka, czy literatura, kobieca.

To oczywiste, że są doświadczenia mężczyznom niedostępne. Nie w tym jednak rzecz, o czym jest książka, ale czym ona jest w związku ze swym autorem. Niewątpliwie będąc twórcą, kobietą, nie można być zanadto kobietą i nie też zanadto mężczyzną.

Dlaczego zamiast kolejnego tomu wierszy napisałam powieść?

Nie widzę jakiejś wyraźnej, ostrej granicy między prozą a poezją. Ta książka jest dla mnie kontynuacją mojego pisania, tyle że miałam potrzebę znalezienia „formy bardziej pojemnej". Dla mnie istotne w literaturze jest zbliżanie się do prawdy o ludzkiej egzystencji i do tego, co jest w niej najbardziej tajemnicze, i co mamy potrzebę nieustannie wyjaśniać. Dlatego staram się czytać tylko książki konieczne. I chciałabym pisać tylko takie. Bo przecież są książki konieczne i niekonieczne. Najwięcej jest tych niekoniecznych. Napisanie *Dziewczyny z zapałkami* było moją najgłębszą potrzebą. Uważam, że jak w poezji i w prozie forma staje się treścią. Dlatego język tej powieści jest tak precyzyjny, obrazowy.

Gra treści z formą

Książka jest zrobiona z małych całości, z kapsuł mających początek, rozwinięcie i pointę. Krótszych lub dłuższych. W pewnym momencie bohaterka doznaje rozpadu osobowości, bo tak jej się układa, że chaos życia rodzinnego i problemy z tożsamością poważnie wpływają na jej sposób myślenia i pisania. Wtedy forma także reaguje, zaczyna się rozpadać i te całości nie są już tak zwarte. Bo jest to też książka o pisaniu książki, którą pisze moja bohaterka. Kiedy opanowuje depresję, wewnętrzny chaos, i podejmuje ważną życiowo decyzję, wraca do równowagi psychicznej, a forma też natychmiast nabiera konsekwencji i wracamy do dobrze zrobionej opowieści. Tak gra tutaj treść z formą.

Życie jako przygoda z istnieniem

Co to jest „zajmująca, ciekawa historia"? To taka, którą zajmująco i ciekawie opowiedziano. *Nihil novi sub sole.* A jednak wciąż się pojawiają nowi pisarze i wciąż mają czytelników. Chodzi o to, by stary świat zobaczyć znów pierwszy raz, by zadać inne pytania odwiecznym tajemnicom. Tak zwana proza życia, codzienność wydaje nam się banalna i nieważna, a przecież jest rodzajem święta w drodze. Jeśli popatrzymy na życie jako na przygodę z istnieniem, którego początku nie pamiętamy, a koniec jest nam nieznany, mamy inną optykę i żaden dzień nie wydaje się nam zwyczajny. Chciałabym o tym opowiadać tak, że „serce płacze". O to chodzi w dobrej literaturze: opowiadać nawet banalne historie w taki sposób, aby prawda aż bolała czytelnika.

Ale pisanie jest bardzo potrzebne również mnie, jest moim sposobem życia, ponieważ uważam, że najbardziej interesujący w tej przygodzie z istnieniem jest „przyrost ducha" i rozszerzanie świadomości. Pisanie pozwala mi odgadywać, co się ze mną i wokół mnie dzieje. Dopóki czegoś nie napiszę, to tego na dobrą sprawę nie wiem.

Opr. KK

Fot. „Re"

Anna Janko (ur. 1957 w Rybniku) debiutowała w 1977 r. tomem wierszy „List do królika doświadczalnego". Później wydała m.in. zbiory poezji: „Koronki na rany" (1988), „Zabici czasem długo stoją" (1995), „Świetlisty cudzoziemiec" (2000, nominacja do Nagrody Nike).

POLECAMY

Anna Janko: *Dziewczyna z zapałkami*. Wydawnictwo Nowy Świat, Warszawa 2007

Dalsze początki powieści są, jak wiadomo, nieocenione, nadają książce kierunek, zostają w pamięci czytelników, przekształcone w aforyzm, a przynajmniej w poręczny cytat, zaczynają żyć własnym życiem. Każdy pamięta: *Ogary poszły w las* albo *W domu Obłońskich zapanował kompletny zamęt* albo *Nie wiem, kiedy umarłem*. **Ewa Bem** śpiewała *Pójdziem za mąż, zaraz wracam*, a pierwsze słowa powieści **Anny Janko** brzmią: *Wyszłam za mąż jak w wolność*. Różnica na pozór mała, ale w istocie zasadnicza. Dla Ewy Bem miał to być krótki antrakt, wypadzie z domu sprowokowane napadem nudy, a bohaterka *Dziewczyny z zapałkami* wiązała z tym wyjściem nadzieje, jakie ma więzień po odbyciu niesprawiedliwego wyroku.

Nowe życie nie jest wolnością ani w ogóle nie przebiega zgodnie z oczekiwaniami, jednak nie tylko z powodu gburowatego męża i oschłej teściowej, tylko z przyczyn głębszych, egzystencjalnych, o których narratorka nie poradziłaby sobie, gdyby się nie opisała, bo napisała tę książkę, aby sobie pomóc, a nie ku przestrodze dla innych. Relacje między autorką a narratorką, która też jest poetką zaczęła pisać książkę – tak że nie wiemy w końcu, która co pisze i czy o swoim, czy o tamtej życiu opowiada – są pogmatwane i skomplikowane bardziej niż w prostej książce-wyznaniu być powinny. Wniosek: to nie jest prosta książka, chociaż taką trochę udaje. Na przykład autorka (czy narratorka, która jest autorką, czy też zupełnie wymyśloną postacią?) podsuwa oczywiste tropy kierujące naszą uwagę ku historii jej rzeczywistego życia, co jest perfidnym podstępem spychającym nas na pozycję czytelników z wypiekami czytających magazyny o prawdziwym życiu gwiazd. *Dziewczyna z zapałkami* to nie mniej czy bardziej sugestywne wyznania o nieudanym pożyciu, lecz żywa książka-dżungla, w której należy mieć się na baczności, a czasem nawet walczyć. Aby nie paść łupem autorki, która może nas zużyć na podpałkę.

Tytułowa dziewczyna wypaliła wszystkie swoje zapałki i książka się (na razie) skończyła. Wszystkiego nam wprawdzie nie oświetliła, ale jaka to była przygoda! Dawno nie spędziłem czasu na lekturze tak ekscytującej.

ZBIGNIEW BIDAKOWSKI

Opinie o książce

KRYSTYNA KOFTA: *W swojej powieści, znakomita poetka* Anna Janko *udowodniła, że poezja może być świetną szkołą prozy. Autorka ma niezwykłą zdolność do zaklinania rzeczywistości w słowo, i przekładania jej na myśl. Czuje się pokrewieństwo z* Sylwią Plath, *w podobny sposób język Janko działa na nasze zmysły. Główna bohaterka, postać z krwi i kości, przeżywa kryzys małżeński. To piękna opowieść o tym, jak poprzez twórcze życie można podnieść się z upadku i zyskać prawdziwą wolność.*

PAWEŁ HUELLE: Anna Janko *napisała książkę bardzo przewrotną, bardzo inteligentną, bardzo kobiecą. Jej kobiecość jest subtelna, jej przewrotność zaskakująca, inteligencja – po prostu błyskotliwa. Czy można oczekiwać więcej? Zwłaszcza jeśli treść jest przykuwająca, a język tej prozy – pisanej przez poetkę – precyzyjny, współczesny, a równocześnie pełen głębokich, niemal archetypicznych znaków i symboli.*

OPINIE

AMOS OZ: Krwawiąca rana

Nadszedł czas, żeby przyznać otwarcie, iż mieliśmy swój udział w tragedii uchodźców palestyńskich. Nie ponosimy wyłącznej odpowiedzialności i nie należy wyłącznie nas obwiniać, ale nie mamy czystych rąk. Państwo Izrael jest dojrzałe i dość silne, żeby przyznać się do swojej części winy i wyciągnąć konieczny wniosek: wypada, żebyśmy partycypowali w próbie ponownego osiedlenia uchodźców w ramach porozumień pokojowych i poza przyszłymi pokojowymi granicami Izraela.

Przyznanie się Izraela, że ponosi część winy za uchodźczą katastrofę Palestyńczyków, i wyrażenie chęci ponoszenia części ciężaru tego rozwiązania może po stronie palestyńskiej wywołać pozytywny odruch. Rodzaj emocjonalnego przełomu, dzięki czemu dalszy dialog będzie o wiele łatwiejszy. Ponieważ katastrofa uchodźców z 1948 roku to najsilniej krwawiąca rana narodu palestyńskiego.

(Czołowy izraelski pisarz na łamach „Rzeczpospolitej".)

JANUSZ GAUDYN
Zdania

❖ ❖ ❖

Prawdziwe morze
powinno mieć słone wiatry

❖ ❖ ❖

Wiatr historii gasi
nawet zasłużone glorie

❖ ❖ ❖

Parasole nie
przeszkadzają chmurom

❖ ❖ ❖

Łapówka jest kluczem i kneblem

❖ ❖ ❖

Pomyśl jak jutro
będzie brzmiało to
co chcesz powiedzieć dzisiaj

❖ ❖ ❖

Nadmiar zasług
obciąża nasze konto u wrogów

❖ ❖ ❖

Niejedna maska tak się zużyła
że widać przez nią twarz

❖ ❖ ❖

Kto obejrzał siebie
nie widział nic
jeśli się nie zmartwił

❖ ❖ ❖

Niektórzy pisarze
chcą budzić sumienia
mając własne uśpione

❖ ❖ ❖

Myślnik w zdaniu
nie jest
dowodem na to że autor myśli

❖ ❖ ❖

Są wielcy
i przeniesieni na szczyty

❖ ❖ ❖

Pochodzenie od małpy
jest prywatną sprawą
każdego z nas

JANUSZ GAUDYN (25. 2. 1935 – 22. 6. 1984) – czołowy zaolziański fraszkopisarz i aforysta, uprawiający także poezję i prozę satyryczną. Z wykształcenia był lekarzem, prowadził przychodnię w Trzyciężu.

JOSÉ MARIA AZNAR
Europa musi uwierzyć w siebie (3)

Drugim wielkim wyzwaniem, któremu musimy stawić czoło, jest ograniczenie możliwości poszerzania się Unii Europejskiej. Uważam, że proces jednoczenia się Europy był wielkim sukcesem historycznym i że poszerzenie granic Unii jest jednym z wielkich osiągnięć naszych czasów. Szczerze gratuluję Rumunii i Bułgarii, że tworzą część rodziny europejskiego. Ale zjednoczona Europa musi wspierać się na wartościach i musi być żywotna. Konieczna jest ustalenie jej granic, bo stara Europejska nie może rozwijać się terytorialnie w nieskończoność. Europa musi być możliwa do rządzenia. A odmowa postawienia barier jej rozszerzaniu się bez końca stanowi próbę na ukrycie braku wizji, czym jest wspólnota europejska.

Europa nie może być projektem inżynierii społecznej. Trzeba wrócić do pierwotnej koncepcji ojców założycieli i iść przez nich wytyczoną drogą do wolności. Warunkiem tej wolności jest ograniczenie władzy. Europa powinna być skoncentrowana na wolności.

Trzeba wziąć pod uwagę, że wolność Europy powstawała w tworzących ją narodach, Europa nie przeżyłby próby usunięcia państw narodowych. Powinniśmy być świadomi, że wartości europejskie mogą się wcieliców życie tylko w obrębie najbliższej człowiekowi rzeczywistości politycznej.

Trzecim wielkim wyzwaniem dla Europy jest wolny rynek. Jej przyszłość może mieć solidną podstawę w możliwościach, jakie stwarza. Jeżeli chcemy się rozwijać, interwencja czy protekcjonizm nie jest rozwiązaniem. Europa musi stworzyć więcej miejsc pracy, a droga do tego musi prowadzić przez liberalizację. Wspólny rynek, wspólna waluta, pakt stabilizacji i wzrostu to wielkie osiągnięcia. Uważam również, że Europa powinna bardziej otworzyć się na świat. Stworzenie wielkiej strefy ekonomicznej razem z USA, otwartej na pozostałe kraje, które chciałyby w niej uczestniczyć, może być wielkim motorem wzrostu ekonomicznego w Europie i na całym świecie. Historyczne doświadczenie Europy wskazuje, że im większe było jej otwarcie się na świat i integracja, tym lepiej rozwijała się gospodarczo.

Czwartym wyzwaniem, któremu Europa musi sprostać, jest integracja. Uważam, że sukces może zapewnić integracja oparta na wartościach i zasadach otwartego społeczeństwa. Rozwiązanie tej kwestii jest bardzo pilne, tak aby każdy imigrant, który przyjedzie do Europy, mógł dzielić z nami nasze wartości i zasady wyrastające z kultury judeochrześcijańskiej.

❖ ❖ ❖

Uważam, że Europa nie powinna negować idei projektu atlantyckiego. Sojusz atlantycki zabezpieczał wolność Europy w XX wieku. Przyszłość wolności i demokracji zależy od tego, czy jesteśmy w stanie odnowić ten wspólny węzeł życiowy. Próba stworzenia Europy poza wspólnotą transatlantycką byłaby zgubna, a nawet samobójcza.

Musimy ożywiać nadzieję Europy, która powinna spojrzeć na przyszłość z optymizmem. Ufam, że europejscy liderzy zaangażują się na rzecz Europy wiernej sobie, idei wolności i godności człowieka. Ufam, że stare narody Europy pozostawią na boku historyczne narzekania na rzecz idei wolności, otwartości, wzmocnienia i zaufania, aby zdobyć przyszłość. To wielka szansa, aby podjąć ofensywę na rzecz wzmocnienia moralności Europy.

(Skrót wykładu wygłoszonego 9. 5. 2007 w Wyższej Szkole Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera.)

José Maria Aznar – hiszpański polityk, lider konserwatywnej Partii Ludowej, premier w latach 1996-2004

Telewizja

WTOREK 19 CZERWCA

■ TVP 1

5.40 Tak jak w Unii **6.00** Kawa czy herbata **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Nastoletni geniusze **9.00** Domowe przedszkola - Toruń pachnący piernikami **9.30** Tom - Tom w Las Vegas (s.) **10.00** Szkoła złamanych serc (s.) **10.50** Mieszkać w Europie - Spotkanie kultur **11.10** Broń palna, karaski i stal - Na podbój tropików **11.45** Agrobiznes **12.00** Wiadomości **12.10** Moda na sukces (s.) **12.55** Klan (s.) **13.20** Plebania (s.) **13.45** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.10** Faceci do wzięcia - Co gryzie Stefana? (s.) **14.40** Na miejscu szlaku Dolanji **15.00** Wiadomości **15.10** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **15.35** Wyjeżdżam - zostaję? **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Tsunami **22.10** Sprawa dla reportera **22.45** Z refleksem **23.10** Misja specjalna **23.40** Kuchnia polska **1.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie...

■ TVP 2

5.30 Ocean Avenue (s.) **7.20** Zgoda na dar życia **7.35** Kropelka, przygody z wodą - Kropelka budowniczy (s.) **8.05** Na dobre i na złe - Ostatnie spojrzenie (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.45** Święta wojna - Heavy Metal - Krupniok **11.15** Sąsiedzi - Serce matki (s.) **11.40** Magnum - Przymus **12.30** Przygody Tarzana - Niebezpieczna wyprawa (s.) **13.00** Mauritius **13.50** Europa da się lubić - Europa na diecie **14.50** Dr Quinn (s.) **15.45** M jak miłość **16.35** Gliniarz i prokurator - Nocny motyl (s.) **17.30** Zorro (s.) **18.00** Program lokalny **18.30** Sport-telegram **18.45** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu **19.40** Wakacyjne ulice kultury **20.05** M jak miłość **20.55** Kulisy serialu M jak miłość **21.05** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.00** Panorama **22.25** Sport-telegram **22.30** Biznes **22.35** Wieczór filmowy **0.20** Stan umysłu.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier **6.55** Kamera Kuriera **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.45** Schlesien Journal **14.30** Kurier **16.00** Kurier flesz **16.15** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Relacje **17.00** Trójka dzieciom - Olimpiada Bolka i Lolka **17.15** Plus minus **17.30** Kurier **18.00** Aktualności **18.40** Trójka tam była **19.00** Raport z akcji - Magazyn o tematyce policyjnej i strażackiej **19.15** Bliżej natury **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Telekurier **20.55** Trzeci wymiar **21.30** Kurier **22.15** Plus minus **22.41** 16/10 **23.00** Kurier flesz **23.58** Zabójstwa polityczne - Jorge Gaitán, kres kolumbijskich marzeń **0.53** Plus minus **1.08** Trzeci wymiar.

TSUNAMI
Film sensacyjny, 110 min,
Niemcy 2005 r.
TVP 1, wtorek 19. 6., godz. 20.20
Reżyseria: Winfried Oelsner
Występują: Kristian Kiehling, Anja Knauer, Dan van Husen, Ingo Naujoks, Susanne Hoß, Charlie Rinn, Dieter Montag i inni.

Film pokazuje, jak wielkie ryzyko pociąga za sobą obliczona tylko na doraźny zysk działalność człowieka. Twórcy nawiązują do tsunami, które nawiedziło 26 grudnia 2004 r. Azję Południowo-Wschodnią, pociągając za sobą niemal 300 tys. ofiar. Akcja toczy się na Morzu Północnym. Przebywający na platformie wiertniczej pracownicy koncernu naftowego Alpha-Gas nielegalnie poszukują hydratu metanu. Wybuch substancji może doprowadzić do powstania wielkiej fali. Surfer Jaan i naukowiec Svenja Schweiger starają się temu zapobiec.

■ TVP 1

5.40 Tak jak w Unii **6.00** Kawa czy herbata **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Nastoletni geniusze **9.00** Domowe przedszkola - Toruń pachnący piernikami **9.30** Tom - Tom w Las Vegas (s.) **10.00** Szkoła złamanych serc (s.) **10.50** Mieszkać w Europie - Spotkanie kultur **11.10** Broń palna, karaski i stal - Na podbój tropików **11.45** Agrobiznes **12.00** Wiadomości **12.10** Moda na sukces (s.) **12.55** Klan (s.) **13.20** Plebania (s.) **13.45** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.10** Faceci do wzięcia - Co gryzie Stefana? (s.) **14.40** Na miejscu szlaku Dolanji **15.00** Wiadomości **15.10** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **15.35** Wyjeżdżam - zostaję? **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Tsunami **22.10** Sprawa dla reportera **22.45** Z refleksem **23.10** Misja specjalna **23.40** Kuchnia polska **1.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie...

■ TVP 2

5.30 Ocean Avenue (s.) **7.20** Zgoda na dar życia **7.35** Kropelka, przygody z wodą - Kropelka budowniczy (s.) **8.05** Na dobre i na złe - Ostatnie spojrzenie (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.45** Święta wojna - Heavy Metal - Krupniok **11.15** Sąsiedzi - Serce matki (s.) **11.40** Magnum - Przymus **12.30** Przygody Tarzana - Niebezpieczna wyprawa (s.) **13.00** Mauritius **13.50** Europa da się lubić - Europa na diecie **14.50** Dr Quinn (s.) **15.45** M jak miłość **16.35** Gliniarz i prokurator - Nocny motyl (s.) **17.30** Zorro (s.) **18.00** Program lokalny **18.30** Sport-telegram **18.45** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu **19.40** Wakacyjne ulice kultury **20.05** M jak miłość **20.55** Kulisy serialu M jak miłość **21.05** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.00** Panorama **22.25** Sport-telegram **22.30** Biznes **22.35** Wieczór filmowy **0.20** Stan umysłu.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier **6.55** Kamera Kuriera **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.45** Schlesien Journal **14.30** Kurier **16.00** Kurier flesz **16.15** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Relacje **17.00** Trójka dzieciom - Olimpiada Bolka i Lolka **17.15** Plus minus **17.30** Kurier **18.00** Aktualności **18.40** Trójka tam była **19.00** Raport z akcji - Magazyn o tematyce policyjnej i strażackiej **19.15** Bliżej natury **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Telekurier **20.55** Trzeci wymiar **21.30** Kurier **22.15** Plus minus **22.41** 16/10 **23.00** Kurier flesz **23.58** Zabójstwa polityczne - Jorge Gaitán, kres kolumbijskich marzeń **0.53** Plus minus **1.08** Trzeci wymiar.

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. rozr.) **8.00** Wielka wygrana (teleturniej) **8.55** Graczykowie (s.) **9.25** Rodzina zastępcza - Sąsiedzka pomoc (s.) **10.00** Sekret Laury (s.) **11.00** Metamorfozy **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Rodzina nie do poznania **13.00** Jesteś moim życiem (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Świat według Bundych (s.) **15.15** Rodzina zastępcza - Cena marzeń (s.) **15.50** Wydarzenia **16.25** Interwencja **17.00** Strażnik Teksasu - Łabędzi śpiew (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Piotr Baltroczyk przedstawia **21.00** Anioł zemsty **23.05** Chirurdzy (s.) **0.05** Nasze dzieci.

ANIOŁ ZEMSTY
Dreszczowiec, 125 min,
Wielka Brytania/Kanada 2001 r.
Polsat, wtorek 19. 6., godz. 21.00
Reżyseria: John Irvin
Występują: Jeremy Irons, Forest Whitaker, Jason Priestley, Briony Glassco, Charlotte Rampling, Lois Maxwell, Timothy West i inni.

Jack Elgin, redaktor znanego magazynu, niespodziewanie ma przeprowadzić ważny wywiad w Indiach. Zmienia więc plany wakacyjne i zabiera rodzinę do Azji. Samolot, którym leci jego żona i trójka dzieci, zostaje porwany przez terrorystów. Podczas próby odbicia zakładników niemal wszyscy giną. Wstrząśnięty Jack wraca do Londynu z ocalałym 10-letnim synem, ale nie może pogodzić się z faktami. W dodatku sprawcy zbrodni wskutek politycznych machinacji zostają uwolnieni. Ignorowany przez policję Elgin postanawia sam walczyć o sprawiedliwość.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **6.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Śpiewanki **9.05** Teleranek **9.15** Klocki (dla dzieci) **9.30** Atlas wideo naszej przyrody **9.40** Odkryta powiązania (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Miejsce na górze (s.) **11.00** Talk show Jana Krausa **11.40** Uwięzieni za żelazną kurtyną **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczymy z TVC **13.35** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **14.00** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.25** 13 komnata Jana Vyčítala **15.00** Wiadomości **15.05** Oczarowanie (s.) **16.00** Zaczarowane przedszkole **16.30** Nauka jest zabawna (pr. cykl.) **16.55** „Tykadło" **17.15** AZ-kwiz (teleturniej) **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.15** Dom - to sztuka (poradnik) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Przeżyć! (s.) **20.50** Spostrzeżenia z zagranicy **21.00** Wszystko party (talk show) **21.45** Dziennik Ostrawiaka **21.55** Komisarz Moulin (s.) **23.30** Wiadomości, prognoza pogody, sport **23.40** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.45** Film o filmie Roming **0.00** Polityczne spektrum **0.30** Georgius Josephus Camel **1.30** Mieszkać - to sztuka **1.50** Simpsonowie **2.15** AZ-kwiz **2.40** Ally McBeal.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.15** Wydarzenia w regionach **7.50** Panorama **8.30** Reporterzy TVC **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.45** Żywe serce Europy **12.00** Auto Moto Revue **12.30** Styl (mag.) **12.55** Babilon (mag.) **13.20** Game Page (mag.) **13.40** Bolsko 7 (dla dzieci) **15.55** Świat książek **16.10** Planeta Nauki **16.30** Dołącz do nas (pr. publ.) **16.45** Rodzina, szkoła i ja **17.00** Nie poddawaj się (pr. publ.) **17.15** Wypadek to nie przypadek **17.25** Poradnik zdrowotny **17.35** Diagnoza **17.50** Sedno **17.55** Nobel Momenta **18.00** Folklorika **18.30** Music blok **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** J. angielski - Ekstra **19.30** Simpsonowie (s. anim.) **19.50** Ćwiczmy z TVC **20.00** Kinobox (mag.) **20.25** Biuro (s.) **21.00** Wydarzenia, komentarze **21.35** Piękne zguby (talk show) **22.00** Impresjoniści (s.) **23.00** Czarna wdowa (film muz.) **23.50** Wieczór na temat... Szczyty sławy i życie na uboczu **1.55** Sabotaż **2.20** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Kojak (s.) **9.30** Zakochany, ale bogaty (film niem.) **11.15** Lenssen i spółka (s.) **11.45** Sue Thomas - agent FBI (s.) **12.40** Stefanie (s.) **13.40** Slingers (s.) **14.40** Świat według Bundych (s.) **15.10** Gwiezdne wrota (s.) **16.05** Strażnik Teksasu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Dowody zbrodni (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.20** Kryminalne zagadki New York (s.) **22.10** 112 (pr. cykl.) **22.45** Najgorsze obawy każdej matki (film USA) **0.30** Prawo i porządek (s.) **1.10** Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.30 Sandokan (s. anim.) **7.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.45** Jesteś moim życiem (s.) **9.45** Płomienie namiętności (s.) **10.45** Lekarz z gór (s.) **11.45** Morderstwa w Midsomer (s.) **13.55** Komisarz Rex (s.) **14.55** Nieustraszony (s.) **16.00** Diagnoza morderstwo (s.) **16.50** Rewir Wolfa (s.) **17.45** Minuty regionu **17.48** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.25**

OPERACJA „PIORUN"
Film sensacyjny, 135 min,
Wielka Brytania 1965 r.
TVP 2, środa 20. 6., godz. 19.45
Reżyseria: Terence Young
Występują: Sean Connery, Claudine Auger, Luciana Paluzzi, Rik van Nutter, Bernard Lee, Molly Peters, Martine Beswick i inni.

Agent brytyjskiego wywiadu staje przed wyjątkowo trudnym zadaniem. Międzynarodowa organizacja przestępcza żąda okupu w wysokości 100 mln funtów, grożąc zdetonowaniem dwóch bomb atomowych wykradzionych z arsenałów NATO. Z pomocą pięknej Domino, kochanki szefa organizacji, Emilio Largo, i siostry majora Dervala z NATO Jamesowi Bondowi udaje się zlokalizować karaibską kryjówkę przywódcy Spectry. Agent 007 odkrywa także, że bomby umieszczono w podwodnej grocie, ale zanim zdoła przekazać tę informację do CIA, zostaje schwytany i uwięziony.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.15** Wydarzenia w regionach **7.50** Panorama **8.30** Reporterzy TVC **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.45** Żywe serce Europy **12.00** Auto Moto Revue **12.30** Styl (mag.) **12.55** Babilon (mag.) **13.20** Game Page (mag.) **13.40** Bolsko 7 (dla dzieci) **15.55** Świat książek **16.10** Planeta Nauki **16.30** Dołącz do nas (pr. publ.) **16.45** Rodzina, szkoła i ja **17.00** Nie poddawaj się (pr. publ.) **17.15** Wypadek to nie przypadek **17.25** Poradnik zdrowotny **17.35** Diagnoza **17.50** Sedno **17.55** Nobel Momenta **18.00** Folklorika **18.30** Music blok **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** J. angielski - Ekstra **19.30** Simpsonowie (s. anim.) **19.50** Ćwiczmy z TVC **20.00** Kinobox (mag.) **20.25** Biuro (s.) **21.00** Wydarzenia, komentarze **21.35** Piękne zguby (talk show) **22.00** Impresjoniści (s.) **23.00** Czarna wdowa (film muz.) **23.50** Wieczór na temat... Szczyty sławy i życie na uboczu **1.55** Sabotaż **2.20** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Kojak (s.) **9.30** Zakochany, ale bogaty (film niem.) **11.15** Lenssen i spółka (s.) **11.45** Sue Thomas - agent FBI (s.) **12.40** Stefanie (s.) **13.40** Slingers (s.) **14.40** Świat według Bundych (s.) **15.10** Gwiezdne wrota (s.) **16.05** Strażnik Teksasu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Dowody zbrodni (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** 14 godzin (film USA) **21.50** Na szerokie oczy (pr. publ.) **22.50** Agent NCIS (s.) **23.45** Nocny kurs (s.) **0.45** Pamięć zbrodni (s.) **1.35** Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.30 Sandokan (s. anim.) **7.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.45** Jesteś moim życiem (s.) **9.45** Płomienie namiętności (s.) **10.45** Lekarz z gór (s.) **11.45** Morderstwa w Midsomer (s.) **13.55** Komisarz Rex (s.) **14.55** Nieustraszony (s.) **16.00** Diagnoza morderstwo (s.) **16.50** Rewir Wolfa (s.) **17.45** Minuty regionu **17.48** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.25** Krok za krokiem (s.) **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.15** Top 10 **22.30** Closer (s.) **23.30** Nowojorscy gliniarze (s.) **0.25** Konsultant (film niem.) **2.20** Zapytaj o przyszłość.

ŚRODA 20 CZERWCA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Nastoletni geniusze **9.00** Domisie **9.30** Tom - Tom w Indiach (s.) **10.00** Szkoła złamanych serc (s.) **10.50** Kuchnia z Okrasą - Dzieci gotują z Okrasą **11.10** Wielki wybuch **11.30** Maria Skłodowska-Curie **11.45** Agrobiznes **12.00** Wiadomości **12.10** Moda na sukces (s.) **12.55** Klan (s.) **13.20** Plebania (s.) **13.50** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.15** Szansa na życie (s.) **14.30** Raj **15.00** Wiadomości **15.10** Kwadrans na kawę - Mamo, nie tuczę mnie **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Skradzione dziecko **22.00** Polacy **22.45** Z refleksem **23.10** Ostatnie zadanie **0.50** Wokół wielkiej sceny.

■ TVP 2

5.25 Ocean Avenue (s.) **7.10** Znaki czasu **7.35** Kropelka - przygody z wodą - Mrozik, śnieżny książę (s.) **8.05** Na dobre i na złe - Niebezpieczny biznes (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.45** Święta wojna - Plotka **11.15** Sąsiedzi - I tak źle, i tak niedobrze (s.) **11.45** Magnum **12.35** Przygody Tarzana - Szyb śmierci (s.) **13.00** Szponiaści z Amazonii **14.00** Europa da się lubić - Czym chata bogata **14.50** Dr Quinn (s.) **15.45** M jak miłość (s.) **16.35** Gliniarz i prokurator - Coś tu się nie zgadza (s.) **17.30** Zorro (s.) **18.00** Program lokalny **18.45** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu **19.45** Operacja „Piorun" **22.00** Panorama **22.25** Sport-telegram **22.30** Biznes **22.40** Korespondent **23.10** Niośmiertelne dziecko **0.40** Harry, twój prawdziwy przyjaciel.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier **6.24** Przegląd prasy **7.45** Aktualności **7.50** Kalejdoskop regionalny Częstochowa **8.45** Tropiciele **9.26** Kamera Kuriera **16.04** Studio senackie **16.13** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Kronika miejska Chorzów **17.00** Trójka dzieciom - Olimpiada Bolka i Lolka **17.15** Plus minus **18.00** Aktualności **18.40** Nasz reportaż **18.55** Kwiaty, ogrody **19.00** Vsechno klape - wszystko gra **19.20** Zbliżenia filmowe - Program poświęcony osiągnięciom studentów Wydziału TV **19.35** Motokibic.tv **19.50** Rynek pracy **20.01** Telekurier **20.55** Trzeci wymiar **21.45** Aktualności **22.15** Plus minus **22.41** 16/16 **23.00** Kurier flesz **23.58** Magazyn majsterkowicza **0.48** Plus minus.

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **8.00** Wielka wygrana (teleturniej) **8.55** Graczykowie (s.) **9.25** Rodzina zastępcza - Cena marzeń (s.) **10.00** Sekret Laury (s.) **11.00** Metamorfozy **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Rodzina nie do poznania **13.00** Jesteś moim życiem (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Świat według Bundych (s.) **15.15** Rodzina zastępcza - Ochmistrzyni (s.) **15.50** Wydarzenia **16.25** Interwencja **17.00** Strażnik Teksasu - Na ratunek (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Świat według Kiepskich (s.) **21.00** Straż wiejska **23.15** Daleko od noszy - Wełniany interes **0.45** Dziewczyny w bikini (quiz) **2.45** Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **6.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Piękne miasta **9.30** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek **10.00** Wiadomości **10.05** Drzewa pragnień 2/3 (film niem.) **11.35** Lekarz i perkusista (film TV) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.40** Dzień - to sztuka **14.05** Wędrujące kamera (s. dok.) **14.30** Bananowe ryby **15.00** Wiadomości **15.05** Nie do pracy (poradnik) **15.30** Hobby magazyn J. Bohdalovej **16.00** Zaczarowane przedszkole **16.30** Zaczarączki **16.40** Labirynt (dla dzieci) **17.15** AZ-kwiz (teleturniej) **17.40** Testy, porady, reportaże **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.15** Pod pokrywką (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Szczęśliwej Szansy **20.00** Panna Marpl - Dom niespokojnej starości (film USA) **21.40** List do ciebie **22.35** Na ostrze (mag. krym.) **23.00** Wiadomości, prognoza pogody, sport **23.30** Lawanie Sportki i Szansy **23.15** Magazyn blok (pr. muz.) **23.45** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.50** Chłopaki z akcji **0.15** Moda - Ekstrawagancja - Maniera **0.40** Simpsonowie **1.05** AZ-kwiz **1.25** Oczarowanie (s.) **1.50** Piątka Zellera.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.15** Wydarzenia w regionach **7.50** Panorama **8.30** Piękne zguby **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.45** Żywe serce Europy **12.00** W kondycji (mag.) **12.20** Obiektyw **12.40** Nurkowanie w Antarktydzie **13.10** Święci i świadkowie **13.40** Zwyczaje i rytuały **13.55** Exit **14.10** Chcesz mnie zechcecie? **14.35** Super marańoza (mag.) **15.05** Teleranek dla dzieci **15.30** Tajemnice Tom Wizarda **15.45** Kwartet (mag.) **16.15** Nazistowska wyprawa na Dach Świata (dok.) **17.00** Przyjaciel **17.20** Port (mag.) **17.50** Ćwiczmy z TVC **18.00** Kosmopolis (mag.) **18.30** Sabotaż (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Angielski dla najmłodszych **19.15** Jesteś hiszpański **19.30** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** 44 Międzynarodowy Festiwal Telewizji „Złota Praga" 2007 (koncert) **21.00** Wydarzenia, komentarze **21.30** Zwycięski program 44 MFT „Złota Praga" **22.00** Nadal tutaj jestem **22.30** Nie **23.45** Film o filmie **23.55** Banaszubek (film USA) **1.15** Babilon (mag.) Regiony TVC24 **2.00** Nazistowska wyprawa na Dach Świata.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Kojak jak (s.) **9.35** Inny dzień (film USA) **11.20** Lenssen i spółka **11.50** Sue Thomas, agent FBI **12.45** Stefanie (s.) **13.45** Slingers (s.) **14.40** Świat według Bundych (s.) **15.10** Gwiezdne wrota (s.) **16.05** Strażnik Teksasu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości **17.35** Dowody zbrodni (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** 14 godzin (film USA) **21.50** Na szerokie oczy (pr. publ.) **22.50** Agent NCIS (s.) **23.45** Nocny kurs (s.) **0.45** Pamięć zbrodni (s.) **1.35** Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.30 Sandokan (s. anim.) **7.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.45** Jesteś moim życiem (s.) **9.45** Płomienie namiętności (s.) **10.45** Lekarz z gór (s.) **11.45** Morderstwa w Midsomer (s.) **13.55** Komisarz Rex (s.) **14.55** Nieustraszony (s.) **16.00** Diagnoza morderstwo (s.) **16.50** Rewir Wolfa (s.) **17.45** Minuty regionu **17.48** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.25** Krok za krokiem (s.) **20.00** Lesbijka **21.10** Jesteś tym, co jesz **22.15** Top 10 **22.30** Nowojorscy gliniarze (s.) **23.25** Nowojorscy gliniarze (s.) **0.20** Dziewczyna sobie radzi (film USA) **2.30** Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Wspomnienia

Nieutulony w piersi żal,
bo za jedną siną dalą druga dal...
S. Krajewski

Dnia 18 czerwca minęła 1. rocznica, kiedy niespodziewanie odszedł do wieczności nasz Drogi

śp. STASIEK ZAWADZKI

zaś 3 lata wcześniej, 3. 5. 2003, nieubłagana śmierć zabrała nam Jego Siostrę

śp. JADZIĘ JAVŮREK

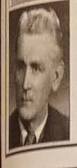

5. 8. mija 30. rocznica śmierci Ich Ojca, mego Drogiego Męża

śp. WILHELMA ZAWADZKIEGO

O chwilę refleksji i życzliwych wspomnień prosi Anna Zawadzka oraz najbliżsi. RK-129

Dziękujemy za to, czym dla nas byłaś
i za dzień każdy, który z nami żyłaś.

Jutro mija 5. rocznica śmierci naszej Ukochanej

śp. WANDY NIEDOBOWEJ

z Mostów. O chwilę wspomnień proszą synowie i siostra Bronka z rodzinami. AD-090

Nekrologi

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu Matki

śp. ANNY KOKOTKOWEJ

księdzu seniorowi Bogusławowi Kokotkowi oraz jego rodzinie składa Koło Polskich Kombatantów w RC. GL-366

Składamy serdeczne podziękowanie wszystkim krewnym, znajomym i sąsiadom za wyrazy współczucia oraz udział w pogrzebie naszego Drogiego

śp. KAROLA RECMANIKA

z Cierlicka. Dziękujemy ks. K. Suchankowi i ks. T. Stańkowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Dziękujemy chórowi kościelnemu i duetowi, państwu Szkutkom za upiększenie tego ostatniego pożegnania. Wszystkim serdeczne Bóg zapłać. Zasmucona rodzina. GL-368

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARCZY

O popularności szkła artystycznego świadczy kolejna wystawa w Galerii Zamkowej „Chagall" w Karwinie Frysztacie. Tym razem swoją twórczość prezentuje tu najmłodszy z artystycznej rodziny Eliášów – Bohumil. Ukończył Średnią Szkołę Przemysłu Artystycznego w Kamenickim Szonowie, a obecnie studiuje rzeźbiarstwo na Akademii Sztuk Pięknych w Pradze. W Karwinie pokazuje obok szkła artystycznego również rzeźby z brązu. Jego żona Emőke Szilva, absolwentka m.in. Akademii Sztuk Pięknych w Pradze i Budapeszcie, brała udział w międzynarodowym triennale „Smalt Art" we Frydku-Mistku, a obecnie zajmuje się podobnie jak jej mąż rzeźbą z brązu. Patronami wystawy są pochodzący z Zaolzia Irena i Józef Mackowscy, obecnie zamieszkali w Niemczech. Wystawę w karwińskiej Galerii Zamkowej „Chagall" zwiedzać można do 8 lipca od wtorku do niedzieli w godz. 9 - 18. Na zdjęciu obaj artyści na wernisażu.

»STOLIK POLSKI« ZAMYKA SEZON

Współczesna architektura

OSTRAWA (mro) – O współczesnej architekturze polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Górnego Śląska, tzw. stylu EXPO, oraz jej nowym wymiarze sacrum będzie mowa jutro, o godz. 17 na kończącym sezon „Stoliku Polskim" w Domu Książki „Librex".

Swoje przemyślenia i wnioski przedstawi zebranym teoretyk, redaktor naczelny kwartalnika poświęconego architekturze oraz wnętrzom, materiałom i technologiom „Archivolta", dr inż. arch. **Ryszard Nakonieczny**. Spotkanie obejmie multimedialny pokaz najnowszych przykładów architektury za Olzą oraz prelekcję, w tym słowo **Michała Stępnia**, wydawcy pisma.

Gospodynie „Stolika" zaprosiły tym razem (za pośrednictwem zaolziańskiego architekta **Tadeusza Goryczki)** do współpracy Gminę Architektów RC oraz Wydział Budowlany Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego.

Spotkanie odbędzie się na pierwszym piętrze księgarni. Wstęp jak zwykle wolny.

Muzyczne czwartki

BOGUMIN (wak) – Miasto wspólnie z Agencją Kulturalną „Radość" przygotowało na letnie miesiące koncerty przy dźwiękach orkiestr dętych.

– Czwartkowe koncerty pod gołym niebem stały się już tradycją. Odbywają się w różnych częściach miasta, aby seniorzy, bo to oni najczęściej są słuchaczami, mogli nie tylko wysłuchać muzyki, ale także odwiedzić miejsca, dokąd podczas spacerów zwykle nie zaglądają. Tym razem odbywają się one na rynkach – w Nowym i Starym Boguminie – mówi **Karel Balcar,** dyrektor Agencji Kulturalnej „Radość" i organizator imprezy. – *Podsumowaniem letnich występów będzie festiwal orkiestr dętych na przełomie września i października w kinie, otwartym niedawno po remoncie kapitalnym.*

Do tej pory odbyły się już dwa koncerty, w czwartek 28 czerwca na rynku w Starym Boguminie przedstawi się orkiestra dęta CD pod batutą **Ladislava Drahozala**.

Gaz zdrożeje

Od 1 lipca br. zapłacimy więcej za gaz. W województwie morawsko-śląskim cena wzrośnie przeciętnie o 2 proc. Skutki podwyżki odczują gospodarstwa domowe, które na gazie nie tylko gotują, ale wykorzystują go również do ogrzewania wody w mieszkaniach. Szacuje się, że roczne koszty życia lokatorów domku rodzinnego o powierzchni ok. 70 m kw. wzrosną o ponad 700 koron.

Jak zapowiada krajowy dostawca gazu – RWE Transgas, podwyżka ta nie jest ostatnią. Kolejnej, jeżeli cena ropy nadal piąć się będzie w górę, spodziewać się należy jeszcze pod koniec br. **(wak)**

Odwiedź aptekę

KARWINA (wak) – Apteka Szpitala Górniczego na Nowym Mieście organizuje jutro Dzień Otwarty. W godz. 8 – 14 przebiegać będzie w sali konferencyjnej sąsiadującej z apteką prezentacja firm specjalizujących się w produkcji i sprzedaży preparatów witaminowych, suplementów diety, minerałów i leków. Te będzie można kupić z 10–proc zniżką. Ponadto każdy odwiedzający w tym dniu aptekę otrzyma drobny upominek i poczęstunek, może zmierzyć sobie ciśnienie, zaś panie mogą zasięgnąć porady nt. samokontroli piersi.

Spotkanie Ruchu »Maitri«

CZ. CIESZYN (kor) – Od modlitwy w intencji misjonarzy rozpocznie się w najbliższą sobotę 23 bm. w salce domu rekolekcyjnego przy kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa spotkanie Ruchu „Maitri" i Klubu Misyjnego. Będzie m.in. mowa o inicjatywie Adopcja Serca. Uczestnicy spotkania wysłuchają ponadto wykładu pt. „Dzieje ewangelizacji na kontynencie amerykańskim" oraz obejrzą film pn. „Ojciec trędowatych" o ojcu **Marianie Żelazku** SVD, misjonarzu nazywanym „polską Matką Teresą", który swoje życie poświęcił pomocy trędowatym w Indiach i był ojcem dla tysięcy głodnych, chorych i opuszczonych. Początek o godz. 15.30.

Wystawy

SALA MÁNESA, MIEJSKI DOM KULTURY, Karwina, tř. Osvobození: do 29. 6. wystawa kukiełek „Od bajki do bajki" teatrzyku Babuni Miladki. Czynna wt, pt: 9-17; so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka 10: do 21. 10. wystawa „Motocykl duży – mały, każdy w sobie coś ma". Czynna wt-pt: 9-17; so: 9-13; nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW „MUSAION", Hawierzów, Dělnická 14**: do 23. 9. wystawa „Miary i wagi". Czynna wt-pt: 9-12.30, 13-17; so: 9-13; nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie**: stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńskiem" oraz „Czarodziejski świat tramwajów"; do 31. 12. wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskiem". Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW, Dom Dzieci i Młodzieży, Orłowa Lutynia, Masarykova tř. 958**: wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość"; do 9. 9. wystawa „Drukarstwo na Śląsku Cieszyńskim". Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **ARCHEOPARK w Kocobędzu**: czynny wt-pt: 9-12.30, 13-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Komputer dla seniora

HAWIERZÓW (wak) – Dziesięciu emerytów rozpoczęło wczoraj kurs komputerowy, organizowany przez Obywatelskie Stowarzyszenie „Amos Hawierzów".

– Projekt finansuje Fundacja małżeństwa Livii i Václava Klausów. Podczas dwugodzinnych zajęć seniorzy nauczą się obsługiwać komputer, dowiedzą się, jak skutecznie i szybko wyszukiwać informacje na stronach internetowych oraz jak korzystać z telefonu komórkowego. Kursy te są jedną z form tzw. kształcenia ustawicznego – twierdzi **Robert Kroček**, dyrektor Stowarzyszenia.

Kolejne bezpłatne kursy odbędą się we wrześniu i październiku. Zgłaszać się mogą seniorzy pobierający wyłącznie emeryturę.

ZUS

w Bielsku-Białej, Inspektorat w Cieszynie informuje, że przedstawiciele Wydziału Rent Czeskich O/ZUS w Nowym Sączu będą 21. 6. 2007 udzielać informacji zainteresowanym osobom pobierającym świadczenia polsko-czeskie. Punkt Informacyjny czynny w godz. 11-14.30 pok. 25 (parter) Inspektoratu ZUS w Cieszynie przy ul. Bielskiej 29.

Co w teatrze

SCENA CZESKA – TRZYNIEC: Romeo i Julia (19, godz.19.00).
KARWINA: Romeo i Julia (20, godz.19.00).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Norbit (19, 20, godz. 20.00); W stronę słońca (19, 20, godz. 17.45); **Reflex**: Nie mów nikomu (19, 20, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Most do Terabithii (19, 20, godz. 17.30); Królowa (19, 20, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: Most do Terabithii (19, 20, godz. 15.30); Piraci z Karaibów 3 – Na końcu świata (19, 20, godz.17.30, 20.30); **CIESZYN – Piast**: Rodzinka Robinsonów (19, 20, godz. 14.30, 16.30); Taxi 4 (19, 20, godz. 18.30); Scoop – Gorący temat (19, 20, godz. 20.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00, TVC 2, sobota od godz. 7.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po–pt: 18.00, nie: 18.30.

Co w terenie

VII POSIEDZENIE RADY PRZEDSTAWICIELI KP – Zapraszamy wszystkich członków Rady Przedstawicieli na kolejne posiedzenie Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków w RC, które odbędzie się 21. 6. 2007 o godz. 16.00 w siedzibie Kongresu Polaków, Komeńskiego 4, w Czeskim Cieszynie.
BUDOWICE – Klub Seniora zaprasza na spotkanie 20. 6. o godz. 15.00 do Domu PZKO, Klub Kobiet zaprasza na swoje spotkanie 20. 6. o godz. 15.00 do Klubu Neli.
RUCHA GÓRNA – Zarząd MK PZKO informuje, iż autobusy z zespołami na Festiwal do Karwiny 23. 6. odjeżdżają o godz. 9.15 i 11.15 spod Domu PZKO. Z wolnych miejsc mogą skorzystać także pozostali członkowie Koła.
CIERLICKO STANISŁAWICE – Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na tradycyjne smażenie jajecznicy 21. 6. o godz. 16.00 do Domu Polskiego ZW na Kościelcu. Przynosimy 2 jajka na osobę.
UWAGA PZKO-owcy z Nieborów, Gutów, Podlesia i Kanady – autobus na Festiwal PZKO wyjeżdża o godz. 10.00 z przystanku Kanada-szkoła. Zatrzymuje się na przystankach: Kanada-IPS, Podlesie-szkoła, Podlesie-Miarka, Podlesie-Kopiec, Nieborysz-szkoła.
CZESKI CIESZYN – Scena Polska Teatru oraz Kongres Polaków w RC zaprasza na uroczystą derniere spektaklu Stanisława Tyma Rozmowy przy wycinaniu lasu dnia 22. 6. o godz. 20.00 w Koszarzyskach Pasieczkach. Dla widzów zapewniono transport z Bystrzycy od dworca kolejowego o godz. 18.40 i 19.40.

Oferty

TAXI tel. 800 224 225. GL-355

Koncerty

CZESKI CIESZYN – PSP zaprasza na koncert 19. 6. o godz. 17.00 do KaSS Strzelnica. Wystąpią: Trallala, Trallalinki, Skowronki, kółko dramatyczne oraz zespół tańca scenicznego.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 31. 8. wystawa „Ignacy Kraszewski i jego księgozbiór. W 120 rocznicę śmierci pisarza." Czynna wt-pt: 8–18; so: 9–15.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynna codziennie 9–16.
ODDZIAŁ MUZEUM USTROŃSKIEGO, Zbiory Marii Skalickiej, 3 Maja, Ustroń Brzegi: wystawa Jadwigi Smykowskiej – drzeworyt sztorcowy i malarstwa Dariusza Gierdala. Otwarta do lipca, czynna codziennie w godz. 11-16.

Zgłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
- **pn-pt: 8.30-15.30** w redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
- **pn-pt: 8.00-16.00** w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn;
- **pn-pt: otwarcia** w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
- **e-mail:** oglaszenia@glosludu.cz

Głos Ludu
Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. • Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny Beata Schönwald, schonwaldova@glosludu.cz • Zastępca redaktora naczelnego Jacek Sikora, sikora@glosludu.cz • Redaktor sportowy bittmar@glosludu.cz, 596 612 346 • Redaktorzy terenowi • chlupova@glosludu.cz • kulova@glosludu.cz • myszka@glosludu.cz • radlowska@glosludu.cz • sikorova@glosludu.cz • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz • www.glosludu.cz • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Zákaznické Centrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51 • Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz • Reklamacje – tel.: 800 800 890 • Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. • Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

TV Polonia

WTOREK 19 CZERWCA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Domisie - Zupa jarzynowa **9.00** Zgoda na dar życia (rep.) **9.15** Ojczyzna polszczyzna **9.30** Salon kresowy (dok.) **9.45** Rodzina jak z nut (widowisko muz.) **10.35** Powstanie Zamojskie - Kryptonim Wilkołak (film dok.) **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Kazachstan nie do Poznani (rep.) **13.05** Warto kochać (s.) **13.50** Sportowy tydzień **14.20** Prawdziwe życie (dok.) **14.55** Rozmowy na temat... **15.05** Polska z bocznej drogi - Wałbrzych **15.20** Co tu jest grane? **15.45** Domisie **16.10** Magazyn Medyczny - Leczenie blizn **16.25** Zwierzowiec **16.40** Zgoda na dar życia (rep.) **17.00** Teleexpress **17.15** Korzenie Kultury **17.40** Podziemia Polski (rep.) **18.10** Zbliżenia **18.35** Polska z bocznej drogi **18.50** Plebania (s.) **19.15** Dziwne przygody Koziołka Matołka **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Polska racja **21.05** Jan Nowak Jeziorański - kulisy zdarzeń (cykl dok.) **21.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **22.00** Warto rozmawiać **22.55** Solidarność Walcząca **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.55** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **0.20** Zbliżenia **0.50** Plebania (s.) **1.15** Dziwne przygody Koziołka Matołka **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Polska racja **2.55** Jan Nowak Jeziorański (cykl dok.) **3.20** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **3.50** Warto rozmawiać **4.45** Solidarność Walcząca **5.20** Korzenie Kultury **5.45** Polska z bocznej drogi - Helena na parę.

ŚRODA 20 CZERWCA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Domowe przedszkole **9.00** Wierzę, wątpię, szukam **9.25** Zaproszenie - Miasto innym na wzór zbudowane **9.45** XXIII Przegląd Kabaretów PaKA 2007 **10.35** Z archiwum IPN (mag.) **11.05** Żyć z przeszczepem (cykl dok.) **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Polska racja **13.05** Jan Nowak Jeziorański - kulisy zdarzeń (cykl dok.) **13.35** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **14.00** Mój pierwszy raz **14.55** Solidarność Walcząca **15.25** Zaolzie **15.40** Domowe przedszkole - Toruń pachnący piernikami **16.05** Laboratorium XXI wieku (mag.) **16.30** Wierzę, wątpię, szukam **17.00** Teleexpress **17.15** Cała jesteś w skowronkach - jubileusz zespołu Skaldowie **17.35** Afisz (mag.) **18.05** Wyjeżdżam - zostaję? (rep.) **18.25** Żyć z przeszczepem (cykl dok.) **18.50** Plebania (s.) **19.15** Kolorowy świat Pacyka **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Wieści Polonijne **21.05** W brodku (rep.) **21.35** Egzamin z życia (s.) **22.20** Biznes z gwarancją (mag.) **22.45** Polacy **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Cała jesteś w skowronkach - jubileusz zespołu Skaldowie **0.10** Afisz (mag.) **0.40** Polska z bocznej drogi **0.50** Plebania (s.) **1.15** Kolorowy świat Pacyka **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Wieści Polonijne **2.55** W brodku (rep.) **3.25** Egzamin z życia (s.) **4.10** Pamiętaj o mnie **4.30** Wyjeżdżam - zostaję? (rep.) **4.50** Biznes z gwarancją (mag.) **5.15** Polacy.

CZWARTEK 21 CZERWCA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Budzik **9.00** Raj (mag.) **9.25** Ostoja **9.50** Zacisze gwiazd - Jerzy Bończak **10.15** Cała jesteś w skowronkach - jubileusz zespołu Skaldowie **10.40** Afisz (mag.) **11.05** Zbliżenia **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.35** Wieści Polonijne **13.05** Egzamin z życia (s.) **13.50** Biznes z gwarancją (mag.) **14.10** W brodku (rep.) **14.35** Od przedszkola do Opola - Irena Kantor **15.05** Polacy **15.45** Budzik **16.15** Ja i moje życie - rodzina - Wspólne obowiązki (widowisko) **16.30** Raj (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** SF-Symulator faktu **17.40** Opowieści wiatru i morza (mag.) **18.00** Ostoja **18.25** Było, nie minęło **18.50** Plebania (s.) **19.15** Kasztaniaki **19.30** Wiadomości **20.10** Pogoda dla kierowców **20.15** Złotopolscy (s.) **20.40** Z daleka, a z bliska **21.25** Teatr przypomnień - Odludki i poeta (teatr) **22.10** Do grającej szafy grosik wrzuć - fragmenty koncertu **22.40** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.55** SF-Symulator faktu **0.25** Budzimy do życia **0.35** Rozmowy na temat... **0.50** Plebania (s.) **1.15** Kasztaniaki **1.30** Wiadomości **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Z daleka, a z bliska **3.10** Teatr przypomnień - Odludki i poeta (teatr) **3.50** Do grającej szafy grosik wrzuć - fragmenty koncertu **4.20** Było, nie minęło **4.45** Odyseja Maurycego Hrabi Beniowskiego **5.10** Magazyn Ekspresu Reporterów.

PIĄTEK 22 CZERWCA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Domowe przedszkole **9.00** Karino (s.) **9.25** Jest takie miejsce (cykl dok.) **9.45** Bzik kulturalny (mag.) **10.10** SF-Symulator faktu **10.40** XVI Dni Ignacego Jana Paderewskiego **11.15** Polska z bocznej drogi **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.35** Polska na weekend **13.05** Hity satelity **13.20** Teatr przypomnień - Odludki i poeta (teatr) **14.05** Maria Anto - Listy do przyjaciela **14.35** Laureaci Nowej tradycji - Kapela Buki **14.50** Polska z bocznej drogi **15.00** Magazyn Ekspresu Reporterów **15.45** Domowe przedszkole **16.15** Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic **16.30** Święta wojna (s.) **17.00** Teleexpress **17.15** Codzienna 2 m 3 (s.) **17.45** Polska Wiosna w Mołdawii (rep.) **18.10** Bzik kulturalny (mag.) **18.35** Hity satelity **18.50** Plebania (s.) **19.15** Przygody Myszki **19.30** Wiadomości **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Polska na weekend **21.05** Mówi się... **21.25** Na dobre i na złe (s.) **22.20** XXIII Przegląd Kabaretów PaKA 2007 **23.10** Porozmawiajmy **24.00** Łossskot! **0.25** Żyć z przeszczepem (cykl dok.) **0.50** Plebania (s.) **1.15** Przygody Myszki **1.30** Wiadomości **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Polska na weekend **2.55** Mówi się... **3.15** Hity satelity **3.30** Na dobre i na złe (s.) **4.20** XXIII Przegląd Kabaretów PaKA 2007 **5.10** Święta wojna (s.) **5.35** Polska Wiosna w Mołdawii (rep.).

SOBOTA 23 CZERWCA

6.00 Plebania (s.) **8.00** Dla niesłyszących - Echa Panoramy **8.35** Święta wojna (s.) **9.00** Mówi się... **9.20** Sto minut wakacji (s.) **9.45** Było, nie minęło **10.10** Z daleka, a z bliska **10.55** Dziękujemy za Solidarność **11.05** Dwie strony medalu (s.) **11.30** Opowieści wiatru i morza (mag.) **11.50** Laureaci Nowej tradycji - Kapela Buki **12.05** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **12.30** Codzienna 2 m 3 (s.) **13.00** Wiadomości **13.10** Na dobre i na złe (s.) **14.00** Salon kresowy (cykl dok.) **14.15** Podziemia Polski (rep.) **14.45** Made in Poland **15.15** Duże dzieci **16.00** Śniadanie na podwieczorek **17.00** Teleexpress **17.15** Nie tylko o... **17.25** Ojczyzna polszczyzna **17.40** Pamiętaj o mnie **18.00** Szkoły polskie w Niemczech (rep.) **18.30** M jak miłość (s.) **19.15** Maurycy i Hawranek **19.30** Wiadomości **20.10** Ono (film pol.) **21.50** Koncert urodzinowy - Janusz Strobel i jego goście **22.45** Fabryka śmiechu (s.) **23.35** Śniadanie na podwieczorek **0.30** M jak miłość (s.) **1.15** Maurycy i Hawranek **1.30** Wiadomości **2.00** Ono (film pol.) **3.35** Podziemia Polski (rep.) **4.05** Codzienna 2 m 3 (s.) **4.35** Dwie strony medalu (s.) **5.25** Opowieści wiatru i morza (mag.) **5.45** Dziękujemy za Solidarność.

NIEDZIELA 24 CZERWCA

6.00 Koncert urodzinowy - Janusz Strobel i jego goście **6.50** Pamiętaj o mnie **7.10** Śniadanie na podwieczorek **8.10** M jak miłość (s.) **9.00** Słowo na niedzielę **9.05** Ziarno (mag.) **9.30** Miki Mol i Straszne Płaszczydło **9.55** Bajkonurrr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) **10.05** Budzimy do życia **10.15** Mistrzowskie kreacje Jerzego Maksymiuka **11.00** Dwie strony medalu (s.) **11.25** Kazimierzowskie granie (rep.) **11.55** Między ziemią a niebem (mag.) **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem (mag.) **13.00** Transmisja Mszy Świętej - z kościoła farnego św. Jana Chrzciciela i św. Bartłomieja w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą **14.15** Bulionerzy (s.) **15.10** Wywiad i opinie **15.40** Biografie - Himilsbach (dok.) **16.35** Zaproszenie **17.00** Teleexpress **17.15** Rozmowy na temat... **17.25** Piosenki Władysława Szpilmana **18.15** Budzimy do życia **18.30** M jak miłość **19.15** Noddy **19.30** Wiadomości **20.10** Mrok (s.) **21.00** Co tu jest grane? **21.20** Mój pierwszy raz **22.05** Dziękujemy za Solidarność **22.15** Bzik kulturalny (mag.) **22.45** Białoruska narzeczona **23.35** Zacisze gwiazd - Robert Moskva **24.00** M jak miłość (s.) **0.45** Ziarno (mag.) **1.15** Noddy **1.30** Wiadomości **2.00** Mrok (s.) **2.45** Zaproszenie **3.05** Bulionerzy (s.) **3.55** Biografie - Himilsbach (film dok.) **4.50** Dwie strony medalu (s.) **5.35** Co tu jest grane?

PONIEDZIAŁEK 25 CZERWCA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.14** Kwadrans po ósmej **8.30** Teleranek na wakacjach **8.55** My Wy Oni (mag.) **9.20** Zaproszenie **9.45** Odlot (s.) **10.40** Biografie - Himilsbach (film dok.) **11.30** Codzienna 2 m 3 (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Szkoły polskie w Niemczech (rep.) **13.05** M jak miłość (s.) **13.50** Nie tylko o... **14.00** Doktor Murek **15.00** Wystarczy być - Piosenki Magdy Vzali **15.50** Teleranek na wakacjach **16.15** Magazyn Medyczny **16.30** My Wy Oni (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Opowieści wiatru i morza (mag.) **17.35** Odlot (s.) **18.30** Kościół i świat (mag.) **18.35** Niezwykli - Ikonopisanie w bieszczadzkim pejzażu (rep.) **18.50** Codzienna 2 m 3 (s.) **19.15** Przypadki zwierzojeża **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Sportowy tydzień **21.05** Warto kochać (s.) **21.50** Budka Suflera - Największe przeboje **22.35** Krok od przepaści (film dok.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.55** Odlot (s.) **0.50** Codzienna 2 m 3 (s.) **1.15** Przypadki zwierzojeża **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Sportowy tydzień **2.55** Warto kochać (s.) **3.45** Budka Suflera - Największe przeboje **4.30** Krok od przepaści (film dok.) **5.20** Opowieści wiatru i morza (mag.) **5.40** Salon kresowy - Lwów jest wszędzie (cykl dok.).

Wydarzenia Sportowe

FINAŁ PIŁKARSKIEGO SEZONU POD ZNAKIEM SPODZIEWANYCH WYNIKÓW

Trzyniec oddał mecz bez walki

II LIGA

● **TRZYNIEC – HLUCZYN 0:2 (0:2). Bramki: 17. i 36. Toth. Sędziował Jílek. W. 800.** Hluczyn od pierwszych minut konsekwentnie dążył do celu, jakim było zdobycie trzech punktów i uratowanie się w drugiej lidze. Gospodarze zagrali z siódemką rezerwowych zawodników i na boisku praktycznie nie istnieli. Przy pierwszym golu Hupka dał się wykiwać Tothowi, na 0:2 podwyższył eks-trzyniecki napastnik po kolejnym błędzie obrony. **TRZYNIEC:** Bruk – Lisický, Hupka, Brezničan, Vavruša – Kluz (46. Malíř), Lachowicz, Ceplák – Kořínek, Miko (46. Janeček) – Szmek (76. Cieslar).

Tabela

1. Žižkow	30	64	55:23
2. Bohemians	30	60	47:21
3. HFK Ołomuniec	30	53	40:28
4. Opawa	30	53	47:28
5. Jihlawa	30	51	49:26
6. Sokolow	30	46	36:33
7. Hr. Kralowej	30	43	41:34
8. Blszany	30	38	27:33
9. Ujście n. Ł.	30	37	41:44
10. Čáslav	30	37	34:48
11. Jakubczowice	30	37	35:44
12. Witkowice	30	32	31:50
13. Trzyniec	**30**	**32**	**21:42**
14. Hluczyn	30	29	24:34
15. Ołomuniec B	30	29	27:43
16. Bystrc	30	25	22:46

Do I ligi awansuje Žižkow i Bohemians, spada Ołomuniec B i Bystrc.

DYWIZJA E

● **IRP CZ. CIESZYN – KRAWARZE 5:3 (2:0). Bramki: 28. i 53. Fizek, 10. Kocur, 55. Mendrok, 85. samob. – 67. i 76. Ochvat, 84. Buchvaldek. Sędziował Juřička. W. 100.** Cieszyniacy na otarcie łez pokonali w ostatniej kolejce hokejowym wynikiem Krawarze. Godne pożegnanie z dywizją zainaugurował gol Kocura, obrońcy, którego forma w wiosennej rundzie była dużym rozczarowaniem. **CZ. CIESZYN:** Szkutek – Sostřonek, Kocur, Grygar, Blažek (87. Večeř) – Zima, Mendrok, Gebel, Martinček – Fizek, Klár.

● **SLAVIA ORŁOWA – M. ALBRECHTICE 1:0 (0:0). Bramka: 70. Krečmer. Sędziował Ondráš. W. 50.** Piłkarze Miasta Albrechtice po raz kolejny potwierdzili, że poza własnym podwórkiem prezentują się niczym kelnerzy. Z dziennikarskiego obowiązku odnotujmy, że gola w nudnym meczu zdobył głową najniższy piłkarz na boisku – Antonín Krečmer, co też o czymś świadczy. **ORŁOWA:** Szarowski – A. Věčorek, Drozd, Směták, Špiler – Bajzath, Hübner (68. Sochora), Široký – Knápek (46. Lička), Krečmer, Kopel (77. Novák).

● **BANIK OLBRACHCICE – KS DZIEĆMOROWICE 2:1 (1:0). Bramki: 27. Dorozlo, 55. Goj – 67. Z. Kadlčák.** Olbrachciczanie po trzynastu latach spadają z dywizji, ale w ostatnim meczu tego sezonu dali z siebie wszystko. Na 1:0 trafił z dystansu Dorozlo, na 2:0 do prawie pustej bramki Goj (as. Dorozlo). Elektrycy obniżyli po strzale głową Zd. Kadlčáka. **OLBRACHCICE:** Hekera – Sikora, Aniol, Neuman, Čoček (46. Szmek) – Kulhánek (46. Goj), Smékal, Wojtyna (75. Jakšl), Dorozlo – Novák, Šurin. **DZIEĆMOROWICE:** Jaček – F. Kadlčák, Prokop, Adam, Kozubík – Dutka, Šrámek, Pliska, Ligocký – Koubek, Z. Kadlčák.

Fot. MARIAN KIEDROŃ

Trzyńczanin Zdeněk Cieslar (z prawej) nie tak wyobrażał sobie pożegnanie z sezonem.

● **NAPAJEDLA – L. PIOTROWICE 6:1 (1:0). Bramki: 50. i 63. M. Dvořáček, 19. F. Samsonek, 52. J. Samsonek, 64. P. Sklenář, 68. Melichárek – 81. Wojnarovský. Sędziował W. 100.** Drużyna Lokomotywy dokończyła sezon w kompletnym rozkładzie. Worek z bramkami rozwiązał się na dobre w drugiej połowie, kiedy to młody i dobrze przygotowany kondycyjnie zespół gospodarzy rozkręcił u siebie istną pokazówkę. **PIOTROWICE:** Polášek – M. Bielan, Madari, Wojnarovský, Sehnal – Janovský, Vančo, Brzóska, Bělunek – Minarík, Kumpán.

Tabela

1. Kromierzyż	30	73	[illegible]
2. Dziećmorowice	**30**	**52**	**[illegible]**
3. Hulin	30	51	[illegible]
4. Napajedla	30	50	[illegible]
5. Slavičín	30	46	[illegible]
6. Rymarzów	30	42	[illegible]
7. Otrokowice	30	40	[illegible]
8. Krawarze	30	40	[illegible]
9. Orłowa	**30**	**40**	**[illegible]**
10. W. Karlowice	30	36	[illegible]
11. Bystrzyca p. H.	30	38	[illegible]
12. Frensztat	30	35	[illegible]
13. M. Albrechtice	30	32	[illegible]
14. B. Olbrachcice	**30**	**31**	**[illegible]**
15. Cz. Cieszyn	**30**	**28**	**[illegible]**
16. L. Piotrowice	**30**	**20**	**[illegible]**

Do MŚLF awansuje Kromierzyż, spada trio Olbrachcice, Cz. Cieszyn, Piotrowice. JANUSZ BITTNER

TURNIEJ MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH W RC

Nasi piłkarze na 5. miejsc[illegible]

Drużyna Ukrainy triumfowała w IX turnieju mniejszości narodowych w piłce nożnej, który w minioną sobotę odbył się na stadionie Juliska w Pradze. Na drugim miejscu uplasowała się Rosja, przed Słowacją i Bułgarią. Reprezentacja Polaków w RC broniąca zwycięstwa z zeszłego roku, tym razem musiała zadowolić się 5. miejscem. Nasi przegrali w ćwierćfinale z Ukrainą (0:3), rywal zrewanżował się więc za porażkę 1:2 z ubiegłorocznego finału. Turniej, organizowany przez Senat Parlamentu RC, zaszczycił swoją obecnością ambasador RP w Pradze Jan Pastwa.

Na starcie stanęło 20 drużyn, podzielonych na cztery grupy, z których pierwsze dwie drużyny wchodziły do ćwierćfinału. W rozgrywkach grupowych nasza drużyna pokonała 1:0 Francję (bramka Roman Konderla), 2:0 Liban (Paweł Sworen, Radek Połednik) i przegrała 0:2 z Nigerią oraz 0:3 z Sudanem. Do ćwierćfinału Polacy awansowali z drugiego miejsca, trafiając na „starych znajomych" – Ukraińców. Do przerwy utrzymywał korzystny wynik 0:0, ale po zmianie stron piłkarze Ukrainy zdołali [illegible] trzy gole. Pierwsza bramka padła [illegible] ewidentnym faulu na bramkarzu [illegible] si postawili wtedy wszystko na [illegible] kartę, tracąc kolejne dwa gole [illegible] *nik nie odzwierciedla w pełni przebiegu meczu* – powiedział „GL" [illegible] naszej drużyny **Andrzej Bizoń** [illegible] *pierwszej straconej bramce zagrali va banque, a to zawsze loteria.* Z [illegible] du licznych kontuzji, jak również [illegible] wiązków w klubach macierzystych [illegible] prezentacja Polaków w RC nie [illegible] wystawić do turnieju najsilniejszego składu. – *Ten zespół zagrał na [illegible] mum swoich możliwości, chciałem podziękować wszystkim za wsparcie [illegible] postawę na boisku* – dodał Bizoń.

SKŁAD ZESPOŁU: Stanisławskowski – Jan Suszka, Stefan [illegible] Roman Konderla, Wit Rasryk, [illegible] Sworeń, Radek Połednik, Adam [illegible] druch, Jerzy Gąsior, Jakub Bizoń [illegible] drzej Bizoń (kapitan zespołu), [illegible] Jan Zolich.

Futbol w niższych klasach: Bramy dywizji zamknięte dla Hawierzy[illegible]

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

● **KRNOW – HAWIERZÓW 1:1 (0:1). Bramki: Satke – Punčochář. Sędziował Takáč. W. 150.** Dla obu zespołów był to mecz o wszystko. Hawierzowianie w razie zwycięstwa mogli przeskoczyć w tabeli Haj i z drugiego miejsca realnie marzyć o awansie do dywizji, piłkarzom Krnowa z kolei do utrzymania się w 5. lidze potrzebny był punkt. Ten „zapewnił" im w drugiej połowie doświadczony hawierzowski obrońca Rene Bielan, który tak długo zwlekał z wybiciem piłki, aż futbolówka ocknęła się w bramce Chlebka. Strzelał Satke, dla gości był to po prostu cios nokautujący. **HAWIERZÓW:** Chlebek – Dedek, R. Bielan, Jílek, Košťál – Schimke, Miczka, Lakatos, Kisel – Punčochář, Kroužek.

● **PORUBA – BOGUMIN 0:1 (0:0). Bramka: Sittek. Sędziował Zelník. W. 50.** Pierwsza połowa należała do gospodarzy, w drugiej jednak sporą przewagę uzyskali piłkarze Bogumina. Dobry mecz zaliczył pomocnik Motloch. W 65. minucie z jego dośrodkowania na 0:1 trafił Sittek. Boguminiacy mogli wygrać dużo wyżej, ale gospodarzom trzykrotnie w sukurs przyszedł słupek (po uderzeniach Neuwirtha – 2x i Motlocha). **BOGUMIN:** Maslák – Nazarenko (38. Bártek), Bajnar, Prokš, Tvrdý – Kempný (66. Fodor), Motloch, Kubinski, Ciesarik – Gábor (46. Sittek), Neuwirth.

Tabela

1. Bohuslawice	30	59	78:47
2. Haj	30	53	66:41
3. Hawierzów	**30**	**52**	**51:35**
4. Poruba	30	47	55:55
5. Petrzkowice	30	46	68:53
6. Bogumin	**30**	**42**	**42:38**
7. Frydlant	30	42	40:42
8. Wracimów	30	41	48:46
9. P. Polom	30	41	42:34
10. St. Miasto	30	39	55:59
11. Lichnow	30	38	41:66
12. Krnow	30	38	53:60
13. Czeladna	30	38	44:54
14. Koberzyce	30	33	30:40
15. Bruntal	30	33	43:63
16. W. Hosztice	30	29	39:62

Do dywizji awansują Bohuslawice, spada kwartet Czeladna, Koberzyce, Bruntal, W. Hosztice.

I A KLASA – GR. B

Hodslawice – Bystrzyca 1:1 (Sekyra – Kopka), Lutynia D. – St. Miasto 5:1 (Osička 2, Godula, P. Vaněčko, Koneč[illegible]ný – Baroš), Mosty – Libhošť [illegible] Bula 3, Kufa 2, I. Lysek – Čapka [illegible] min B – Dobra 3:1 (Veselenák, [illegible] Benda), Stonawa – Wędrynia [illegible] der 2, Frait, Petruňa, samob. – [illegible] **Lokaty:** 1. Liskowiec 62, 2. [illegible] 59, 3. Lutynia D. 50,... 5. Stonawa [illegible] 8. Wędrynia 36, 12. Mosty 22, [illegible] gumin B 4 pkt. *Awansuje Liskowiec, spadają Mosty, Dobra i Bogumin B. Bliżej w czwartkowym numerze.*

I B KLASA – GR. C

Datynie D. – Orłowa B 3:1 [illegible] 2, Wala – Věčorek), G. Błędowice – Śmiłowice 3:0 (Antonczyk 2, [illegible] sky), Nydek – Sucha G. 1:2 (Miłka – Kaleta, Varga), Sj Rychwałd – [illegible] 3:3 (Macura, Sysala, Benda – [illegible] 2, Paczolka), Jabłonków – [illegible] 2:2 (Martynek, Mirga – [illegible] Cieslar), Wierzniowice – [illegible] wice 1:7 (Hruška – Ligocki 3, [illegible] Dytko, Hucial, Szczerba), Śmiłowice – Żuków G. 5:2 (Jufica 2, Durak, [illegible] Kaloč, Smichovič – Glac, Robenek) **Lokaty:** 1. Śmiłowice 60, 2. Jabłonków 52, 3. Nydek 48,... 13. Żuków [illegible] 25, 14. Wierzniowice 20 pkt. *Awansują Śmiłowice, spada Żuków G. i Wierzniowice.*